

Šiame numeryje:**Lietuvos Vyskupų Konferencija**

Ganytojiškasis laiškas pradėdant švęsti Eucharistijos metus	2
Eucharistijos metų šventimo Lietuvoje pagrindinės gairės	4

Bažnyčia Lietuvoje

Šv. Kazimiero jubiliejinių metų pabaiga	9
Aušros Vartų Gailestingumo Motinos globos atlydai	10
Mokslinė konferencija Marijampolės palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijoje	11
Bazilijonų konferencija Šiauliuose	12
Parama nukentėjusiems nuo nacionalsocializmo	13
Kunigų seminarijų chorų bei vokalinių ansamblių festivalis	14
Šv. Cecilijos bažnytinės muzikos draugijos šventė Telšiuose	15
Seminaras apie priklausomybių prevenciją	15
Sužadėtinių rengimo santuokai programos atnaujinimo konferencija	16
Kaišiadorių dekanato jaunimo dienos Kaišiadoryse	16
Lietuvoje – šv. Kazimiero atvaizdas	19

Homilijos

VIEŠPATIES UŽGIMIMAS Kristaus Gimimas (Kalėdos)	20
--	----

Ganytojo žodis

Kardinolo A. J. Baččio homilija per Aušros Vartų Gailestingumo Motinos atlydus	21
Kardinolo A. J. Baččio pamokslas Šv. Kazimiero jubiliejinių metų užbaigimo proga	22

Bažnyčia pasaulyje

Afrikos ir Europos vyskupų susitikimas	23
Tarptautinis naujosios evangelizacijos kongresas Paryžiuje	24

Ganytojiškasis laiškas pradėdant švęsti Eucharistijos metus

2004 11 14

Brangūs broliai seserys,

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II paskelbė Eucharistijos metus. Jie truks iki 2005 metų spalio mėnesį įvyksiančio Vyskupų sinodo, skirto Eucharistijai. Drauge su visuotine Bažnyčia, atsiliepdami į Šventojo Tėvo kvietimą, pradėdame švęsti Eucharistijos metus.

Kaip moko Vatikano II Susirinkimas, „Mūsų Išganytojas Paskutinės vakarienos metu, tą naktį, kurią buvo išduotas, įsteigė eucharistinę savo kūno ir kraujo auką. Taip jis pratęsė savo kryžiaus auką per amžius, iki ateis, ir mylimajai Sužadėtinei Bažnyčiai patikėjo savo mirties ir prisikėlimo atminimą – maldingumo sakramentą, vienybės ženklą, meilės jungtį, velykinį pokylį, kuriame Kristų priimame, siela pripildoma malonės, ir gauname būsimos garbės laidą“ (*Sacrosanctum concilium*, 47).

Trys sinoptinės Evangelijos ir apaštalas Paulius mums paliko Viešpaties vakarienos, Eucharistijos įsteigimo atpasakojimą: „Atėjus metui, Jėzus sėdo su apaštalais prie stalo. Ir tarė jiems: ‘Troškite troškau valgyti su jumis šią Velykų vakarienę prieš kentėdamas. Sakau jums, nuo šiol aš daugiau jos nebevalgysiu, kol ji išsipildys Dievo karalystėje’ (...). Ir, paėmęs duonos, jis sukalbėjo padėkos maldą, laužė ją ir davė apaštalams, tardamas: ‘Tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas. Tai darykite mano atminimui’. Lygiai taip po vakarienos jis paėmė taurę, sakydamas: ‘Ši taurė yra Naujoji Sandora mano kraujyje, kuris už jus išliejamas’“ (*Lk 22, 7–20*).

Bažnyčia nuo pat pradžių ištikimai vykdė Viešpaties priesaką – „tai darykite mano atminimui“. Per visus laikus ši brangiausia žmogaus išganymo slėpinį – Viešpaties kančios ir prisikėlimo atminimą – Bažnyčia nuolat švenčia iki mūsų dienų.

Švęsdami šv. Mišias, Kristaus ant Kryžiaus įvykdyto mūsų išganymo sakramentą, mes šloviname Dievą ir dėkojame jam už visas geradarybes, už visa, ką jis yra atlikęs kūrime, atpirkimu ir pašventinimu.

Eucharistija taip pat švenčiame Kristaus Velykų atminimą, sakramentinį jo vienintelės aukos sudabartinimą. Auka, kurią Kristus paaukojo ant kryžiaus vieną kartą visiems laikams, visada išlieka dabartyje. Eucharistiniu būdu drauge su visa bendruomene mes dalyvaujame paties Viešpaties Jėzaus aukoje.

Iki laikų pabaigos norėdamas palikti savo meilės įrodymą ir niekada neatsitraukti nuo savųjų, Kristus pasilieka su mumis eucharistiniais pavidalais. Tai iškelia Eucharistiją virš visų sakramentų ir padaro ją dvasinio gyvenimo tobulyste ir tikslu, į kurią krypta visi sakramentai. Švenčiausiąjame Eucharistijos sakramente tikrai, realiai ir substancialiai yra mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kūnas ir Kraujas.

Eucharistija neatskiriama yra ir aukos atminimas, kuriuo įamžinama Kryžiaus auka, ir šventasis susivienijimo su Viešpaties Kūnu ir Krauju pokylis. Šis eucharistinės aukos šventimas krypta į visišką tikinčiųjų susivienijimą su Kristumi per Komuniją. Priimti šventąją Komuniją reiškia priimti patį Kristų, kuris už mus save paaukojo. „Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje, ir aš jame“, – sako Viešpats (*Jn 6, 56*).

Pripildydama „dangaus palaimos ir malonės“, Eucharistija taip pat yra išankstinis dalyvavimas dangaus garbėje, „didžiosios vilties – naujo dangaus ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė, – tikriausias laidas ir aiškiausias ženklas. Kiekvieną kartą, kai švenčiama ši paslaptis, ‘vyksta mūsų atpirkimo darbas’, o mes ‘laužome vieną duoną, kuri yra nemirtingumo maistas, vaistas nuo mirties, kad Jėzuje Kristuje gyventume per amžius’“ (*Katalikų Bažnyčios katekizmas*, 1405).

Vakarienos metu Jėzus numazgojo savo mokiniams kojas ir davė meilės įsakymą. Eucharistija visuomet mus įpareigoja artimo meilės tarnystei. Sekdami Viešpaties pavyzdžiu, mes turime mylėti vieni kitus taip, kaip Jėzus mus mylėjo, turime būti pasirengę net savo gyvybę atiduoti už brolius.

Taigi Eucharistija yra viso mūsų krikščioniškojo, Dievo tautos gyvenimo versmė ir viršūnė, visa gaivinanti ir atnaujinanti Dievo galia.

Brangūs broliai seserys! Pradėdame švęsti Eucharistijos metus kaip Dievo malonės ženklą mūsų laikų Bažnyčiai ir pasauliui. Enciklikoje *Ecclesia de Eucharistia* Šventasis Tėvas rašo: „Kontempliuoti Kristaus veidą ir kontempliuoti

kartu su Marija – štai ‘programa’, kurią nurodžiau auštant trečiajam tūkstantmečiui, kviesdamas irtis į istorijos vandenyno gilumą, degant troškimu imtis naujosios evangelizacijos. Kontempliuoti Kristų reiškia mokėti jį atpažinti visur, kur jis rodosi, daugialypėse jo buvimo čia ir dabar formose, tačiau pirmiausia gyvajame jo Kūno ir Kraujo sakramente. Bažnyčia gyva eucharistiniu Kristumi, jį jo maitinama, jo apšviečiama. Eucharistija yra tikėjimo slėpinys ir kartu ‘šviesos slėpinys’. Kaskart, kai Bažnyčia ją švenčia, tikintieji tam tikru būdu gali išgyventi dviejų mokinių iš Emauso potyrį: ‘Tada jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jėzų’ (Lk 24, 31)“ (*Ecclesia de Eucharistia*, 6).

Eucharistijos metai yra Dievo malonės ženklas, kviečiantis susitikti su Kristumi ir atnaujinti mūsų tikėjimą bei visą bažnytinį gyvenimą; kviečiantis aktyviai dalyvauti Eucharistijos metų šventime.

Išskirtinį dėmesį skirsime šv. Mišių ir sekmadienio, Viešpaties dienos, šventimui.

Kviečiame švęsti šv. Mišias, švenčiausią krikščioniškojo tikėjimo slėpinį, su visu deramu maldingumu ir pagarba.

Nuo apaštalų laikų sekmadienis krikščionims yra Viešpaties diena. Švęsdama sekmadienio Eucharistiją, Bažnyčia susitinka su prisikėlusiuoju Kristumi. Todėl sekmadienis yra Kristaus, prisikėlusiojo Viešpaties, ir Dvasios dovanos diena.

Sekmadienis yra Bažnyčios diena. Eucharistinis tikinčiųjų bendruomenės susirinkimas ir išganymo slėpinio šventimas yra sekmadienio šerdis. „Nė viena parapijos vykdoma veikla nėra tokia gyvybiškai svarbi ir taip ugdanti bendruomenę, kaip sekmadieninis Viešpaties dienos ir jo Eucharistijos šventimas“ (*Dies Domini*, 35).

Sekmadienis yra žmogaus diena, kviečianti visus Kristaus džiaugsmo pilnatvei, buvimui su kitais žmonėmis, prasmingam poilsiui.

Sekmadienis yra dienų diena, pirmą dieną šventę, atskleidžianti laiko ir žmogaus darbo prasmę.

Todėl visiems primename išskirtinai svarbią pareigą švęsti sekmadienį. „Kristaus mokiniams pavesta nepainioti sekmadienio šventimo, kuris turėtų būti autentiškas Viešpaties dienos pašventinimas, su ‘savaitgaliu’, kuris iš esmės laikomas poilsio bei pramogų laiku“ (*Dies Domini*, 4). Įpareigojame visus rūpintis sekmadienio šventimu, ypač dėti pastangas pasiekti ir pakviesti tuos mūsų tikėjimo brolius ir seseris, kurie retai arba net labai retai dalyvauja sekmadienio Mišiose.

Švenčiant Eucharistijos metus raginame itin atkreipti dėmesį į sakramentų šventimą bei pasirengimą sakramentus priimti, Švenčiausiojo Sakramento adoraciją, įvairias maldingumo praktikas, ugdančias eucharistinę maldingumą.

Ypač iškilmingai kviečiame švęsti Velykų tridienį, Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo slėpinį, Dievo Kūno ir Kraujo liturginę šventę.

Advento ir gavėnios metu kviečiame Atgaila atnaujinti meilę ir ištikimybę Kristui Išganytojui, atsisteisti Dievui už žmonių paklydimus ir nuodėmes.

Tikime, jog kunigai, Dievui pašvęstojo gyvenimo bendruomenių nariai, parapijų bendruomenės, sielovadoje kunigams talkinantys tikintieji su evangeliniu uolumu atsilies į kvietimą švęsti Eucharistijos metus. Tikime, kad Dievo maloningumas per šiuos metus atgaivins visų mūsų tikėjimą, viltį ir meilę.

Eucharistijos metai yra Dievo malonės ženklas mūsų dienų pasauliui. Mirties kultūra yra pasikėsinusi į patį žmogų. Įvairiais būdais kovojama prieš žmogaus gyvybę, siekiama žmogų pažeminti, nuasmeninti ir pavergti, primesti sumaterialėjimo, jėgos ir smurto kultą, padaryti žmogų vienos dienos žvaigžde, būtybe, neieškančia tikrojo gyvenimo tikslo. Nusivylęs netikros laimės blizgučiais, žmogus grimzta į neviltį, nebepajėgia išvelgti gyvenimo prasmės. Tai liudija skaudūs šiandienos tikrovė.

Tad Eucharistijos metai tesuspindi visiems kaip šviesi Betliejaus žvaigždė, Dievo malonės galia išskleidanti netikėjimą, baimę ir neviltį. Tegul Dievo šviesa atveda visus žmones prie Kristaus, kuris miršimui ant kryžiaus nugalėjo nuodėmę ir visiems nupelnė prisikėlimo ir amžinojo gyvenimo viltį.

Amen.

Lietuvos vyskupai

Eucharistijos metų šventimo Lietuvoje pagrindinės gairės

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II paskelbė Eucharistijos metus. Jie truks iki 2005 m. spalio mėnesį įvyksiančio Vyskupų sinodo, skirto Eucharistijai.

Enciklikoje *Ecclesia de Eucharistia* popiežius rašo: „Kontempliuoti Kristaus veidą ir kontempliuoti kartu su Marija – štai „programa“, kurią nurodžiau auštant trečiajam tūkstantmečiui, kviesdamas irtis į istorijos vandėnyno gilumą degant troškimu imtis naujosios evangelizacijos. Kontempliuoti Kristų reiškia mokėti jį atpažinti visur, kur jis rodosi, daugialypėse jo buvimo čia ir dabar formose, tačiau pirmiausia gyvajame jo kūno ir kraujo sakramente. Bažnyčia gyva eucharistiniu Kristumi, jį jo maitinama, jo apšviečiama. Eucharistija yra tikėjimo slėpinys ir kartu „šviesos slėpinys“. Kaskart, kai Bažnyčia ją švenčia, tikintieji tam tikru būdu gali išgyventi dviejų mokinių iš Emauso potyrį: „Tada jų akys atsivėrė, ir jie pažino Jėzų“ (Lk 24, 31; *Ecclesia de Eucharistia*, 6).

Drauge su visuotine Bažnyčia atsiliepdami į Šventojo Tėvo kvietimą bei atsižvelgdami į Dievo kulto ir sakramentų kongregacijos Eucharistijos metų šventimui pateiktas gaires, taip nurodome švęsti Eucharistijos metus Lietuvoje:

Eucharistijos šventimas

– Atsižvelgiant į liturginius reikalavimus deramai sutvarkyti Eucharistijos šventimo vietą (bažnyčia, presbiterija, nejudinamas altorius, kryžius, tabernakulis, sakykla, celebranto kėdė), liturginius indus, knygas, drabužius ir kitus reikmenis;

– Deramai sutvarkyti zakristiją ir kitas bažnyčios patalpas;

– Švęsti Eucharistiją, švenčiausią krikščioniško tikėjimo slėpinį, su visu deramu maldingumu ir pagarba, laikantis liturginių nuostatų. Ypač iškilmingai švęsti sekmadienio ir švenčių liturgiją. Rūpintis liturgijos šventimo sakralumu, autentiškumu, iškilmingumu ir grožiu;

– Liturginius veiksmus atlikti tokiu būdu, kad jie kuo geriau bei visapusiškiau išreikštų ir leistų išgyventi Kristaus išganymo slėpinį; leistų sutikti Viešpatį, esantį Dievo žodyje, Eucharistijoje ir bendruomenėje;

– Liturgiją švęsti taip, kad ji ugdytų religinę savimonę ir supratimą, ir tikintieji suvoktų, jog švęsdami Eucharistiją dalyvauja dieviškuose išganymo slėpinuose;

– Liturgiją švęsti taip, kad ji visuomet išreikštų šiame dieviškajame slėpinyje glūdintį turinį (dėkojimas Tėvui ir jo pašlovinimas, Kristus ir jo Kūno aukos atminimas, Kristus buvimas čia ir dabar jo žodžių ir Šventosios Dva-

sios galia, Velykų pokylis, būsimosios garbės laidas), tobulai teiktų garbę Dievui ir pašventintų tikinčiuosius;

– Liturgiją švęsti taip, kad ji būtų viso krikščioniškojo gyvenimo versmė ir viršūnė, ugdytų tikinčiuosius tikėjimo liudijimui ir artimo meilės tarnystei;

– Vadovauti Eucharistijos šventimui tokiu būdu, kad tikintieji būtų ne pasyvūs šventų veiksmų stebėtojai, bet dalyvautų šv. Mišiose sąmoningai, maldingai, aktyviai ir bendruomeniškai;

– Leisti tikintiesiems atlikti tas šv. Mišių dalis, kurias numato liturginės nuostatos (skaityti šv. Rašto skaitinius, giedoti psalmę, skaityti bendruomeninę maldą, nešti aukas);

– Pasirūpinti parengti skaitovus. Nepasirengus liturgijoje skaityti neleidžiama;

– Liturgijoje Dievo žodį skelbti taip, kad tikintieji gerai girdėtų ir suprastų. Prireikus pasirūpinti tinkamu įgarsinimu;

– Ypač atsakingai ruošti homilijas, pamokslus. Dievo žodį reikia perteikti taip, kad jis visapusiškai maitintų visą krikščioniškąjį tikėjimą ir gyvenimą (daliai tikinčiųjų pamokslas yra vienintelė priemonė išgirsti apie Dievą). Pamoksluose užtikrinti doktrinos autentiškumą. Vengti bet kokio subjektyvizmo ir moralinio reliatyvizmo. Rengiant pamokslus svarbiausią dėmesį skirti Šventajam Raštui, Bažnyčios mokymo dokumentams, Bažnyčios tėvų mokymui, brandžiai teologijai;

– Skatinti tikinčiuosius šv. Mišiose dalyvauti pilnutinai ir neturinčius sunkios nuodėmės priimti šv. Komuniją; pabrėžti Susitaikinimo su Dievu svarbą;

– Ugdyti liturginį visos bendruomenės giedojimą (bendruomeniniam giedojimui skirti prioritetą, raginti bendruomenę kartu giedoti, išgityti giesmynus arba parengti giesmių tekstus, mokyti tikinčiuosius bendruomeninio giedojimo);

– Šv. Mišių šventimas gedulingomis progomis turi gairinti dalyvaujančiųjų tikėjimą Kristaus atpirkimo slėpiniu, prisikėlimu ir amžinuoju gyvenimu;

– Liturgijoje vengti visko, kas tikintiesiems trukdytų dalyvauti Viešpaties Jėzaus aukoje. Netoleruotinas liturginis formalizmas, su Slėpinio šventumu nederanti liturgijos interpretacija ir dalyvavimas, skubėjimas, bet koks aplaidumas, kai kurių šv. Mišių dalių ištėsimas ar skubinimas, neparengti pamokslai, punktualumo stoka, liturginių nuostatų nenumatyta tekstų ar veiksmų interpretacija, intarpai, praleidimai ir kt.

Sakramentų šventimas

– Sakramentai gali būti švenčiami šv. Mišių metu arba šalia šv. Mišių;

– Priimančiųjų sakramentus pasirengimui skirti parapijoje išskirtinį dėmesį; pasirengimas turi apimti ne tik

tikėjimo tiesų pažinimą, bet ir krikščioniškojo tikėjimo praktiką. Didelė žala padaroma tikėjimui tu, kuriems tinkamai nepasirengus lengvabūdiškai leidžiama priimti sakramentus. Smerktina tokia pastoracinė praktika, kuri nekreipia dėmesio į Bažnyčios reikalavimus ir sudaro sąlygas nenorintiems prisimti krikščioniško gyvenimo išipareigojimų ieškoti „populiarių“ parapijų ir kunigų. Nepasirengusiems sakramentus teikti draudžiama;

– Sakramentus švęsti taip, kad jie kuo visapusiškiau išreikštų švenčiamą išganymo Slėpinį;

– Pasirūpinti, kad priimančys sakramentus gerai suprastų liturgines apeigas bei jų prasmę;

– Deramai sutvarkyti, o jei nėra įrengti krikštyklą. Krikšto sakramentą suaugusiems teikti tik jiems gerai išsąmoninus krikščioniškojo tikėjimo tiesas ir pasiryžus krikščioniškai gyventi;

– Parapijoje siekti, kad šeima padėtų vaikams pasirėngti pirmajai Išpažinčiai ir šv. Komunijai; būtų gera pasirėngimo laikotarpį suskaidyti į kelis etapus ir kad tėvai galėtų vaikams iškilmingai įteikti kryželį, rožinį, maldaknygę, glėbėjo paveikslėlį, škaplierių, medalikėlį, žvakę. Liturgijos metu šios devocionalijos būtų pašventinamos ir įteikiamos; rengimosi laikotarpiu siekti, kad vaikai ir tėvai dalyvautų sekmadienio šv. Mišiose;

– Ieškoti būdų ir priemonių užtikrinti vaikų, priėmusių pirmąją šv. Komuniją, tolesnį krikščionišką ugdymą;

– Jaunimą deramai motyvuoti ir padėti pasirėngti Suvirtinimo sakramento šventimui;

– Parapijos bendruomenėje ugdyti Atgailos poreikį. Atskleisti glaudų ryšį tarp Atgailos sakramento ir Eucharistijos. Atgailos sakramento šventimui, jo kokybei skirti labai daug dėmesio. Smerktina tokia praktika, kuomet Atgailos sakramento šventimui neskiriama pakankamai laiko, skubama, arba tikintiesiems yra keblu nuodėmklausį rasti;

– Tikintiesiems suprantamu būdu perteikti Atgailos sakramento doktriną, išdėstytą Bažnyčios dokumentuose;

– Atkreipti sužadėtuosius dėmesį į santuokinio išipareigojimo turinį ir liturgijos apeigų prasmę.

Eucharistijos adoracija

– Esant galimybei, įrengti Švč. Sakramento koplyčią;

– Sudaryti sąlygas tikintiesiems dienos metu lankyti Švč. Sakramentą;

– Skatinti tikinčiuosius asmeniškai lankyti Švč. Sakramentą, esantį tabernakulyje;

– Laikantis liturginių nuostatų, adoruoti Švč. Sakramentą, išstatytą monstrancijoje, pirmaisiais mėnesio penktadieniais ir sekmadieniais, birželio ir spalio mėnesį, kitomis parapijos bendruomenei reikšmingomis progomis (pvz., šventės, atleidų dienos Vigilijoje ar kt.);

– Kur yra sąlygos, rengti nuolatinę, naktinę ar keturiasdešimties valandų adoraciją;

– Adoruojant Švč. Sakramentą gali būti meldžiamasi pagal Šventąjį Raštą, švenčiama Valandų liturgija, kalbamas Mergelės Marijos rožinis;

– Švč. Sakramento kontempliaciją adoracijos metu gali lydėti maldos, giesmės, Šv. Rašto, Bažnyčios tėvų ar dvasinės teologijos skaitiniai, kurių turinys kreips tikinčiųjų maldingumą į Kristų Išganytoją;

– Reikia nepamiršti, jog tyła adoruojant Švč. Sakramentą turi deramą reikšmę;

– Adoracijai suburti šv. Mišių patarnautojus, adoruotojus, jaunimo grupes, jaunas šeimas, tikybos mokytojus, katechetus; skatinti bei palaikyti jų iniciatyvas.

Šventojo Rašto vaidmuo

– Padėti tikintiesiems atrasti ir pamilti Šventąjį Raštą – gyvojo Dievo žodį;

– Ugdyti parapijiečių poreikį skaityti Šv. Raštą (burti Šv. Raštą skaitančių parapijiečių, ypač jaunimo, bendruomenę; populiarinti Šv. Rašto skaitymą);

– Mokyti tikinčiuosius melstis pagal Šventąjį Raštą.

Sekmadienio šventimas

– Iškilmingai švęsti sekmadienio liturgiją;

– *Eucharistijos metais Sekmadienio šventimui skirti svarbiausią dėmesį;*

– Ieškoti būdų ir priemonių, kaip pasiekti retai sekmadienio Mišiose dalyvaujančius tikinčiuosius;

– Pamokslų metu raginti švęsti sekmadienį; išryškinti šventimo svarbą; perteikti šiandieninį Bažnyčios mokymą bei kvietimą švęsti Viešpaties dieną;

– Jei švenčiant Atgailos sakramentą nuodėmklausiu kyla abejonė dėl sekmadienio šventimo, būtinai penitento paklausti. Pasiteirauti, kaip dažnai švenčia sekmadienį, dėl kokių priežasčių apleidžia šv. Mišias, sekmadienio poilsį, pabrėžti ir motyvuoti sekmadienio šventimo svarbą;

– Didesnėje parapijoje būtų gera suburti liturginę grupę, kuri padėtų ruošti liturgijos šventimą, rūpintųsi liturgine katecheze; ugdytų parapijiečių poreikį švęsti sekmadienį;

– Peržiūrėti sekmadienio šv. Mišių šventimo laiką ir dažnumą.

Liturginių metų laikotarpiai, šventės ir progos

– Ypač iškilmingai švęsti Velykų tridienį; Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo šventimas nušviečia visus liturginius metus;

– Dievo Kūno ir Kraujo liturginė šventė teigauja kuo plačiausią mastą; jai tesirengia ir joje tedalyvauja visa

parapijos bendruomenė; šventės Vigiliją rekomenduojame skirti dvasiniam susitelkimui (visai parapijos bendruomenei, o turint galimybę, taip pat specialiai vaikams, jaunimui, šeimoms), Atgailos sakramento šventimui, iškilmingai adoracijai, o esant galimybei, naktinei adoracijai; šventės dieną visas dėmesys tebus sutelktas į pagrindinį Eucharistijos šventimą ir eucharistinę procesiją; visa liturgija tebūna švenčiama kuo iškilmingiau;

– Advento ir gavėnios metu skirti parapijose ypatingą dėmesį Atgailos sakramento šventimui; sudaryti galimybę tikintiesiems taip pat švęsti Atgailos sakramentą bendruomeniniu būdu su individualia išpažintimi, pasikviečiant kaimyninių parapijų kunigus;

– Iškilmingai švęsti kitas, parapijos bendruomenei brangias liturgines šventes (bažnyčios titulo, šventųjų globėjų, naujos bažnyčios konsekravimo, jubiliejinės sukakties ir t. t.); iškilmingai svarbai pabrėžti taip pat rekomenduojama švęsti Vigiliją (dvasinis susitelkimas, Atgaila, adoracija); šventės dieną iškilmingai švęsti Liturgiją ir rengti eucharistinę procesiją;

– Visus liturginius metus skirti deramą dėmesį eucharistinėms procesijoms, ypač turinčioms parapijoje senas tradicijas; puoselėti tokias tradicijas ir pasibaigus Eucharistijos metams;

– Ieškoti galimybių, kaip atnaujinti procesijų vėliavas, liturginius drabužius; paraginti parapijiečius išpaieigoti pastoviai aktyviai procesijose dalyvauti (nešti vėliavas, kaspinus, barstyti gėles ir t. t.).

Liturginė katechezė

– Svarbiausia ir sėkmingiausia liturginės katechezės forma – liturginius reikalavimus atitinkantis šventimas;

– Įvairiomis priemonėmis ugdyti tikinčiųjų bendruomenės liturginį sąmoningumą;

– Puoselėti meilę bei domėjimąsi liturgija;

– Perteikti tikintiesiems suprantamu būdu Mišiolų bendrąsias normas, kurios padės giliai suvokti Eucharistijos slėpinį ir maldingai jį švęsti;

– Perteikti tikintiesiems suprantamu būdu Eucharistijos ir kitų sakramentų teologiją bei liturgiją, mokyti tinkamo šių sakramentų šventimo.

Katechezė

– Išskirtinį dėmesį Eucharistijos metais skirti parapiinei katechezei; turint šį tikslą ieškoti būdų, sąlygų ir priemonių, atsižvelgiant į konkrečios parapijos galimybes, pasitelkiant katechetus, tikybės mokytojus, katechetikos centrų metodinę pagalbą;

– Katechizuoti suaugusius parapijiečius, pirmajai Išpažinčiai ir šv. Komunijai besirengiančių vaikų tėvus, krikštijamų kūdikių tėvus ir krikštatėvius; panaudoti tam parapijos lankymą, įvairias religinio gyvenimo progas, katechetinius leidinius;

– Išskyrus šventes, sekmadieniais šv. Mišių metu sakyti katechetinius pamokslus, atsižvelgiant į liturginių metų laikotarpį; būtų gera iš anksto parengti planą ir jame išdėstyti pamokslų tematiką visiems metams;

– Leidžiama sakyti katechetinius pamokslus ir šio dienos Mišiose, jeigu jose dalyvauja taip pat nemažai tikinčiųjų;

– Rekomenduojama katechetinių pamokslų tematika:

– Dieviškasis Apreiškimas;

– Tikėjimas – žmogaus atsiliepinimas Dievui;

– Tikėjimo išpažinimo tiesos;

– Bažnyčia;

– Šv. Mišios ir jų šventimas;

– Sakramentai ir jų šventimas;

– Sakramentalijos;

– Žmogaus pašaukimas;

– Sąžinė ir jos ugdyimas;

– Nuodėmė;

– Atsivertimas ir atgaila;

– Malonė ir nuteisinimas; krikščioniškasis šventumas;

– Dorybės;

– Dekalogas;

– Malda; Viešpaties malda „Tėve mūsų“;

– Eschatologija;

– Kiti aktualūs tikėjimo ir krikščioniškosios moralės klausimai.

– Pagrindiniai šaltiniai katechetiniams pamokslams parengti yra Katalikų Bažnyčios katekizmas, Bažnyčios mokymo dokumentai, liturginės knygos; brandi teologija;

– Perteikti tikintiesiems suprantamu būdu šiandienės Bažnyčios dokumentų, skirtų Eucharistijai, doktriną (*Ecclesia de Eucharistia, Dies Domini, Redemptionis Sacramentum, Mane nobiscum Domine* ir kt.).

Sakralinis menas

– Sutvarkyti bažnyčios interjerą atsižvelgiant į liturginių nuorodų reikalavimus ir sakralinio meno specialistų rekomendacijas;

– Panaudoti parapijos sakralinį meną tikėjimo tiesoms atskleisti ir tikėjimui ugdyti;

– Ypač rengiantis sakramentams, deramą dėmesį skirti mistagogijai, aprodyti bažnyčią ir supažindinti su šventuose slėpiniuose naudojamais daiktais (altorius, kryžius, tabernakulis, sakykla, celebranto kėdė, krikštykla, klausykla, Kristaus, Marijos, šventųjų paveikslai, statulos, įvairi simbolika, puošyba).

Parapijos sielovada

– Eucharistija – viso krikščioniškojo gyvenimo bei pastoracinės veiklos šaltinis ir viršūnė, visa atnaujinanti Dievo galia;

– Peržvelgti visas pastoracinės veiklos sritis (kokia yra parapijos sielovada; koks dėmesys skiriamas liturgijai, sekmadienio šventimui, Atgailos sakramentui; koku būdu užtikrinamas geras pasiruošimas sakramentų priėmimui; kas daroma siekiant įtraukti į aktyvų parapijos gyvenimą parapijiečius; kokios parapijoje yra bažnytinės veiklos sritys, ar dedamos pastangos jas organizuoti; ar yra poreikis suaktyvinti ir atnaujinti pastoracinę tarybą; kaip ugdoma artimo meilės tarnystė parapijoje; kas daroma parapijoje siekiant burti šeimas, jaunimą; kas daroma norint pasiekti nutolusius nuo Bažnyčios parapijiečius) ir numatyti konkrečią sielovadą ateičiai;

– Ypatingą dėmesį skirti dvasinių pašaukimų ugdymui, numatant konkrečią šv. Mišių patarnautojų, adoruotojų, jaunimo sielovadą;

– Deramą dėmesį skirti ligonių sielovadai, pasitelkiant charizmą šioje srityje turinčius parapijiečius;

– Maldingai ir iškilmingai švęsti pirmosios Išpažinties ir šv. Komunijos liturgiją;

– Didesnėse parapijose per metus surengti dvasinių pašaukimų ugdymui skirtą dieną; skatinti vertinti kunigiškąją pašaukimą, dažniau melsti pašaukimų.

Parapijoje esančių grupių vaidmuo

– Drauge su parapijos Pastoracine taryba, tikybos mokytojais ir katechetais, jaunimo grupių vadovais, karitietėmis ir kitais pastoracijoje talkinančiais tikinčiais aptarti Eucharistijos metų šventimą jūsų parapijoje ir parengti konkretų šventimo ir sielovados planą;

– Drauge apsvarstyti, kokiomis priemonėmis ir būdais Eucharistijos metų iniciatyvos pasieks visus parapijiečius;

– Svarbų dėmesį skirti šv. Mišių patarnautojų ir adoruotojų sielovadai, jų dalyvavimui švenčiant Eucharistijos metus;

– Skirti deramą dėmesį parapijos bendruomenėje dirbančių pasauliečių ugdymui ir eucharistiniam maldingumui.

Parapijiečių lankymas

– Lankyti parapijiečius, skelbiant Gerąją Jėzaus Naujieną, ugdant tikėjimą ir telkiant parapijos bendruomenę;

– Lankant parapijiečius: drauge pasimelsti; skatinti kasdienę maldą šeimoje; raginti švęsti sekmadienį; prireikus padėti pasiruošti sakramentams ir juos priimti; skatinti rūpintis vaikų krikščionišku ugdymu šeimoje, mokykloje, parapijos bendruomenėje; ugdyti karitaty-

vinę savimone, o reikalui esant nurodyti, kur reikiama pagalbą jie gali rasti; seneliams ir sergantiems artimiausiu metu sudaryti galimybę priimti Ligonų patepimo sakramentą; pakviesti aktyviai dalyvauti parapijos gyvenime, švenčiant Eucharistijos metus; sudaryti galimybę žmonėms pasidalyti gyvenimo džiaugsmais ir rūpesčiais, įsiklausyti į konstruktyvius siūlymus ar objektyvias pastabas;

– Neduoti pagrindo manyti ir išsklaidyti dalies tikinčiųjų įsitikinimą, jog lankančiam parapiją kunigui pirmiausiai rūpi susirinkti kalėdines aukas;

– Didelėse parapijose rekomenduojama lankyti parapijiečius ne tik advento ar Kalėdų laikotarpiu, bet ir kitu tinkamu metu;

– Lankant parapiją, dera pasitelkti gerai parapiją pažįstančius, gerą vardą žmonėse turinčius tikinčiuosius.

Informavimas apie Eucharistijos metų šventimą

– Apie Eucharistijos metų šventimą reguliariai informuoti parapijiečius skaitant skelbimus;

– Parapijos skelbimų lentoje reguliariai dėti informaciją apie Eucharistijos metų šventimą parapijoje ir vyskupijoje, o esant galimybei, apie tai skelbti ir parapijos interneto svetainėje;

– Ieškoti galimybių parengti informatyvų parapijos lankstinuką, kuriame tikintieji galėtų rasti dalyvavimo šv. Mišiose paaiškinimus, svarbiausią informaciją, sužinoti pastoracines iniciatyvas, ypač skirtas Eucharistijos metams.

Rekolekcijos

– Advento ir gavėnios rekolekcijose išskirtinį dėmesį skirti Atgailos ir Eucharistijos tematikai, Atgailos ir Eucharistijos šventimui, adoracijai;

– Asmeninių ir bendruomenėje atliekamų rekolekcijų metu rekomenduojama išskirtinį dėmesį skirti Eucharistijai ir eucharistiniam dvasingumui.

Vyskupijos šventovės, piligriminės kelionės

– Ypatingą dėmesį Eucharistijos metų šventimui skirti katedrose ir vyskupijos šventovėse; visus Eucharistijos metus, o ypač šventes ir pagrindinius atlaidus turi lydėti eucharistiniai akcentai, eucharistinį maldingumą ugdančios praktikos; derėtų šventovei parinkti Eucharistijos metų temą;

– Įvairiomis priemonėmis ir progomis populiarinti vyskupijos šventoves;

– Rengti piligrimines keliones į šias šventoves (ypač švenčių, didžiųjų atlaidų metu);

– Parapijose populiarinti piligrimystę (ypač tarp jaunimo, šeimų) kaip krikščioniškojo dvasingumo ir maldos formą;

- Padėti rengti piligrimines keliones;
- Ieškoti galimybių pasisemti piligrimystės patirties kitose Europos bažnyčiose.

Tradicionis maldingumas, Švč. Mergelės Marijos ir šventųjų kultas

- Puoselėti tas tradicinio maldingumo praktikas, kurios vaisingai ugdo gyvą ir sąmoningą tikėjimą, brandina artimo meilės tarnystę;
- Ypač puoselėti praktikas, ugdančias meilę Eucharistijai, išganingajai Jėzaus Kristaus kančiai, Viešpaties prisikėlimo slėpinio šventimui, kitiems išganymo slėpiniams;
- Branginti ir įvairiomis priemonėmis puoselėti pamaldumą Švč. Mergelėi Marijai;
- Iškilmingai švęsti Švč. Mergelės Marijos šventes, gegužines pamaldas, skatinti žmonių pamėgtas pamaldumo Marijai praktikas;
- Puoselėti Lietuvos globėjo šv. Kazimiero ir palaimintojo Jurgio Matulaičio kultą;
- Puoselėti šventųjų kultą, ypač tų, kurie koku nors būdu yra brangūs parapijos tikintiesiems arba į kuriuos ypatingą dėmesį Eucharistijos metais atkreipia visuotinė Bažnyčia (šv. Ignatas Antiochietis, šv. Ambraziejus, šv. Bernardas, šv. Tomas Akvinielis, šv. Alfonsas Marija Liguoris, šv. Kotryna Sienietė, šv. Teresė Avilietė, šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresė, šv. Jonas Marija Vianey (Arso klebonas), šv. tėvas Pijus ir kt.).

Kunigų dvasingumas

- Su gyvu tikėjimu ir maldingumu švęsti šv. Mišias;
- Skirti dėmesį asmeniniam eucharistinio maldingumo ugdymui;
- Skirti deramą dėmesį Atgailos sakramento šventimui, Švč. Sakramento adoracijai, Valandų liturgijai, rekolekcijų kokybei.

Klierikų ugdymas seminarijose

- Reikiamą dėmesį skirti liturginiam seminaristų ugdymui, liturgijos šventimui, dalyvavimui liturgijoje, eucharistiniam dvasingumui ir maldingumui;
- Deramą dėmesį skirti Atgailos sakramento šventimui ir šv. Komunijos priėmimui Mišiose;
- Skatinti asmeniškai dažnai aplankyti Švč. Sakramentą;
- Pirmaisiais mėnesio penktadieniais, rekolekcijų, įvairių dvasinių pratybų metu ir kitomis progomis adoruoti Švč. Sakramentą, išstatytą monstrancijoje;
- Ypač rekolekcijų ar kitų dvasinių pratybų metu centrinę vietą skirti Eucharistijai;
- Skatinti artimo meilės tarnystę pratęsti Eucharistijos šventimą.

Eucharistijos metų šventimas vienuolynų bendruomenėse

- Tegul kiekviena Dievui pašvęstojo gyvenimo bendruomenė aptaria, koku būdu tinkamiausiai švęs Eucharistijos metus;
- Teapsvarsto, kaip Eucharistijos metų šventimas gali ugdyti bendruomenės charizmą, narių šventumą, naujus pašaukimus;
- Tenumato konkrečias iniciatyvas, kuriomis galėtų dalyvauti švenčiant Eucharistijos metus vyskupijoje.

Eucharistinis dvasingumas

Skirti deramą dėmesį eucharistiniam dvasingumui ugdyti, be kurio liturgija taptų formaliu ritualizmu; Eucharistijos metais puoselėti šias eucharistinio dvasingumo kryptis: Žodžio klausymą; atsivertimą; atminimą; auką; dėkojimą; Kristaus buvimą; bendrystę ir meilę; tylą; adoraciją; džiaugsmą; siuntimą (misiją).

„Kas nemyli savo brolio, kurį mato, negali mylėti Dievo, kurio nemato“ (1 Jn 4, 20).

Akcija GERUMAS MUS VIENIJA

Mielieji geros valios žmonės,

artėjančios Šv. Kalėdos neša džiaugsmą ir meilės šilumą į mūsų namus ir šeimas. Bet ir šiomet ne visi aplink mus bus laimingi, ne visi patirs šventę, Dievo ir žmonių bendrystės dovaną. Padauginkime laimingųjų!

Kviečiame Jus įsitraukti į *Caritas* paramos vargstantiesiems akciją „Gerumas mus vienija“. Per visą advento laikotarpį (lapkričio 28 – gruodžio 24 d.) esate laukiami prie savo bažnyčių, parapijų *Caritas* skyriuose, kur nurodytomis valandomis Jūsų geros valios aukas ir paramą vargstantiesiems priims *Caritas* bendradarbiai. Sušvelninkime kasdienybės šaltį realia pagalba stokojantiems! Pabūkime gerumo angelais vargstančioms šeimoms ir vaikams, vienišioms seneliams, ligoniams!

Dėkojame, kad nesate abejingi!

Lietuvos *Caritas*

Šventimai ir paskyrimai

Spalio 30 d. Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas kunigystės šventimus suteikė: **Sauliui Černiui, Vytautui Dageliui ir Mindaugui Kučinskui.**

Neopresbiteris **Saulius Černius** paskirtas Panevėžio šv. apašt. Petro ir Povilo parapijos vikaru.

Neopresbiteris **Vytautas Dagelis** paskirtas Utenos Kristaus Žengimo į dangų parapijos vikaru.

Neopresbiteris **Mindaugas Kučinskas** paskirtas Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros parapijos vikaru.

Lapkričio 21 d. Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje vyskupas Jonas Kauneckas diakonu įšventino **Saulių Kumelį** ir paskyrė Kupiškio Kristaus Žengimo į dangų parapijos diakonu ir pastoraciniu bendradarbiu. -P-

Atleidimas iš dvasininkų luomo

Remiantis Dievo kulto ir sakramentų tvarkos kongregacijos dekretu Nr. 1648/04/D, diak. **Saulius Arbočius** nuo 2004 m. lapkričio 9 d. dispensuos tas pareigas, prisiimtą su diakonato šventimais, ir atleistas iš dvasininkų luomo. -Vk-

Šv. Mišios už dvasininkus

Lapkričio 4 d. Vilkaviškio katedroje buvo aukojamos tradicinės Vėlinių oktavos šv. Mišios už mirusius vyskupijos dvasininkus. Šiomis pamaldomis taip pat siekiama puoselėti vyskupijos kunigų solidarumą. Kartu su vyskupais Rimantu Norvila ir Juozu Žemaičiu MIC šv. Mišias koncelebravo apie 20 kunigų. Pamokslu metu vysk. Juozas Žemaitis MIC kvietė melstis už dvasininkus, nes jie, nors ir eidami labai garbingas pareigas, išlieka klystantys žmonės. Ganytojas su pagarba prisiminė iš vyskupijos kilusius, joje dirbusius kunigus – kultūros ir mokslo kūrėjus, religinės ir tautinės sąmonės žadintojus, nepabūgusius priespaudos ir persekiojimų. Tai knygnešys kun. Martynas Sederavičius (1829–1907), Prienų „Žiburio“ gimnazijos įkūrėjas kan. Peliksas Martišius (1879–1955), žydų tautybės žmonių gelbėtojas kun. Bronius Paukštys SDB (1897–1966) ir kiti. Vyskupas kvietė visus sekti jų pavyzdžiu ir šiandien drąsiai liudyti tikėjimo šviesą.

-apn-

Šv. Kazimiero jubiliejinių metų pabaiga

Lapkričio 21 d., per Kristaus Karaliaus iškilme, svarbiausioje Lietuvos šventovėje paskelbta apie Šv. Kazimiero jubiliejinių metų pabaigą. Koncelebracijai vadovavęs kardinolas Audrys Juozas Bačkis šv. Mišių įžangoje pasidžiaugė, kad „šimtai maldininkų per šiuos metus aplankė Šventojo Kazimiero koplyčią ir suklupę prašė jo dangiško užtarimo“. Arkivyskupas linkėjo, kad „kuo daugiau mūsų brolių seserų pamiltų Lietuvos, ypač lietuvių jaunimo, šventąjį Globėją, kad vis labiau kliautųsi jo pagalba, sektų jo pavyzdžiu, kuris sunkiausių išbandymų dienomis yra ne vienam padėjęs atsilaikyti prieš nelemtas pagundas ir parodęs kelią pas gailėstingąjį Dievą“.

Lapkričio 21 d., po sumos, Vilniaus arkikatedros Šv. Kazimiero koplyčioje pristatytas Vytauto Ališausko, Mindaugo Paknio ir fotografo Tomo Vyšniausko parengtas vadovas po šią šventovę. Pristatyme kalbėjo vienas iš knygos autorių Vytautas Ališauskas, meno istorikė, Lietuvos prezidento patarėja dr. Irena Vaišvilaitė, giedojo vaikų chorai. Žodį šia proga taip pat tarė kardinolas A. J. Bačkis. Jis, be kita ko, pasakė:

„Per Šventojo Kazimiero iškilme, pradėdami Lietuvos globėjo jubiliejinius metus, regėjome jo relikvijas, iškeltas prieš didįjį arkikatedros altorių. Šimtai tikinčiųjų turėjo galimybę prisitarti, prisiliesti prie Karaliaus sarkofago, meldami jo užtarimo. Paskutinę Jubiliejinių metų dieną, po iškilmingų pamaldų atėjome į Šventojo garbei išpuoštą karališkąją koplyčią, kad dar sykį jam nusilenktumėm. Džiaugiuosi, kad drauge turime progos daugiau sužinoti apie šią ypatingą vietą, atsiversti Vadovą po Šv. Kazimiero koplyčią.“

Deja, mes labai menkai pažįstame net pačias svarbiausias savo krašto šventoves, kurios yra mūsų protėvių palikimas. Drauge su turtinga katalikiška tradicija jas paveldėjome iš gilaus tikėjimo, Bažnyčiai ir Lietuvai atsidavusių žmonių. Statydami bei puošdami maldos namus, mūsų protėviai ne vien garbino Dievą, bet ir liudijo, kuo jiems brangus krikščioniškas tikėjimas, iš kokių šventosios istorijos ir šventųjų gyvenimų momentų semiasi dvasios stiprybės. Šventovių architektūra, paveikslai, freskomis, statulomis ir lipdiniais jie bandė perteikti tikėjimo liudijimą, kažką pasakyti, nurodyti ainiams krikščioniško gyvenimo gaires. Ir ši koplyčia iškilo kaip žinia šimtmečiams, žinia ateities kartoms, turinti tvirti iki laikų pabaigos.

Knyga, kurią laikau rankose, – tai bandymas suprasti ir skaitytojams paaiškinti, kokia ta per amžius išlaikyta žinia, ką šventovė kalba kaip visuma ir ką mums byloja kiekviena jos detalė. Tai ne vien dailės ar istorijos veikalas, o pirmiausia mėginimas išsiaiškinti, permąstyti iš praeities ateinančią žinią apie šventojo Kazimiero asmenį, apie jo gyvenimą ir pavyzdį. Šis vadovas mus moko „skaityti“ pačią koplyčią kaip didelę knygą, kuri pasakoja apie Šventojo pašaukimą.

Jis – karalaitis, todėl vaizdai ir ženklai mums sako, jog šventasis Kazimieras buvo savo šaliai, savo žmonėms atsidavęs valdovas, politikas. Tačiau jis labai skyrėsi tiek nuo daugelio to meto, tiek nuo dabartinių politikų, nes visomis išgalėmis stengėsi būti atsakingas žmonėms ir Dievui. Šventasis Kazimieras pirmiausia rūpinosi išsiugdyti tas dorybes – teisingumą, dorumą, – kurias suvokė kaip svarbiausias, būtinas valstybės vadovui. Koplyčia mums byloja ir apie Karaliaus ypatingą pamaldumą Švenčiausiajai Mergelei, apie stebuklus, įvykusius jo dangiškojo užtarimo dėka. Pasitelkę naująją knygą, šiuos dalykus suvoksime kur kas aiškiau.“

-sm-

Aušros Vartų Gailestingumo Motinos globos atlidai

Lapkričio 13 d., šeštadienį, Vilniuje prasidėjo Aušros Vartų Gailestingumo Motinos globos atlidai. Sekmadienį 11 val. iškilmingas šv. Mišias Aušros Vartų koplyčioje aukojo visi Lietuvos vyskupai ir apaštališkasis nuncijus arkiv. Peteris Stephanas Zurbriggenas. Šv. Mišių metu buvo dėkojama Dievui už Eucharistiją ir gailestingumo Motiną. Per pamokslą kardinolas A. J. Bačkis priminė apie Šventojo Tėvo paskelbtus Eucharistinius metus ir klausė: „Kas geriau mums gali atskleisti Eucharistijos prasmę ir esmę, jei ne Dievo Motina?“. Kardinolas citavo popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius iš enciklikos *Ecclesia de Eucharistia*: „Jeigu Eucharistija yra tikėjimo slėpinys, kuris taip pranoksta mūsų protą, kad esame verčiami gryniau atsiduoti Dievo Žodžiui, tai, ugdant tokią laikyseną, niekas kitas, išskyrus Mariją, negali būti mūsų ramstis ir vadovas“. Šv. Mišių liturgiją papuošė Lietuvos mokslų akademijos mišraus choro giesmės.

Sekmadienį vakare į Aušros Vartus švęsti Eucharistijos rinkosi Vilniaus šv. Mikalojaus parapija. Šiais metais Aušros Vartų Gailestingumo Motinos globos atlidų metu meldėsi ir kitos parapijos. Tai buvo parapijų piligrimystė, tam tikras bendruomenių prisistatymas ir susipažinimas.

Lapkričio 15 d. melstasi už parapijas, dieną aukotos šv. Mišios už ligonius. Ligoniai ir neįgalūs maldininkai, padedami savanorių, nuo Vilniaus Misionierių ligoninės keliavo į Aušros Vartus. Ligonių ir neįgalių maldininkų kelionė į Aušros Vartus buvo surengta antrąjį kartą. Vakare Eucharistiją šventė Vilniaus bernardinų bendruomenė, po to Sielovados centre įvyko susitikimas su mažesniaisiais broliais. Lapkričio 16 d. buvo meldžiamasi už piligrimus. Šv. Mišiose dalyvavo Kaišiadorių vyskupijos tikintieji ir jų ganytojas vysk. Juozapas Matulaitis, vakare – Trakų parapija.

Lapkričio 17 d. 11 val. buvo aukojamos šv. Mišios už kunigus. Koncelebracijai vadovavo kardinolas A. J. Bačkis. 15 val. aukotos šv. Mišios už vaikus, 19 val. – už karius. Šių šv. Mišių liturgijai vadovavo vyriausiasis kariuomenės kapelionas kun. Juozas Gražulis. Per pamokslą, remdamasis Evangelijos ištraukomis, kun. J. Gražulis kalbėjo apie Dievą – Gailestingumo Tėvą ir Mariją – Gailestingumo Motiną, pabrėždamas, kad ypač kariūnams yra patikėta skleisti Dievo gailestingumą pasaulyje.

Lapkričio 18 d. buvo melstasi dėl pašaukimų: 11 val. buvo aukojamos šv. Mišios už vienuolius, 19 val. – už jaunimą. Lapkričio 19 d. prašyta nuodėmių atleidimo. 19 val. šv. Mišiose dalyvavo Vilniaus ir Kauno kunigų seminarijų auklėtiniai ir vadovai. Lapkričio 20 d. melstasi už mokytojus ir šeimas. Po 11 val. šv. Mišių už mokytojus buvo surengtas mokytojų susitikimas, kurio metu pristatyta V. Ališausko ir M. Paknio knyga „Šv. Kazimiero koplyčia“.

Vakare Vilniaus arkivyskupijos Šeimos centre vyko šeimų, aktyviai dalyvaujančių Vilniaus arkivyskupijos parapijų gyvenime, susitikimas. Į susitikimą dalyviai atvyko iš trijų dienų rekolekcijų, kurios prasidėjo penktadienio vakarą Trinapolio vienuolyne. Šeimos klausėsi kun. R. Doveikos, kuris kalbėjo apie Švč. Mergelės Marijos gailestingumą. Paskaitos metu buvo organizuojami įvairūs užsiėmimai vaikams. Po kun. R. Doveikos paskaitos šeimos dalyvavo šv. Mišiose, kurios buvo švenčiamos Šv. Terešės bažnyčioje. Po šv. Mišių šeimos vėl susitiko Vilniaus arkivyskupijos Šeimos centre, kur agapėje dalijosi patirtais išpūdžiais. Vėlai vakare šeimos išvyko atgal į Trinapolio vienuolyną tęsti savaitgalio rekolekcijų.

Lapkričio 21 d., paskutinę Aušros Vartų Gailestingumo Motinos globos atlidų dieną, buvo minima Kristaus Karaliaus iškilmė, melstasi už Tėvynę. 11 val. Mišiose, kaip ir kasmet, dalyvavo Vilniaus krašto ateitininkai, minintys

Pristatytas Laidotuvių apeigynas

Lapkričio 11 d. Klaipėdos Kristaus Karaliaus parapijoje susirinkusiems Klaipėdos dekanato kunigams Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ pristatė naująjį Laidotuvių apeigyną. Ganytojas papasakojo, kaip šis leidinys buvo rengiamas, išsamiau paaiškino, kas būdinga naujosioms laidojimo apeigoms. Vyskupas J. Boruta SJ kvietė gerai įsiskaityti į Lietuvos Vyskupų Konferencijos instrukcijas, kad naujosios apeigos būtų taikomos kuo sklandžiau. Jis atkreipė dėmesį į pasitaikančius nesklaidumus, susijusius su savižudžių laidojimu.

Vyskupo generalinis vikaras prelatas dr. Juozas Šiurys apžvelgė Bažnyčios teisės kanonus, kuriuose kalbama apie savižudžių laidojimą su bažnytinėmis apeigomis.

Vyskupas Jonas Boruta SJ su Klaipėdos dekanato kunigais taip pat aptarė vyskupijos Eucharistinio kongreso ir eucharistinių kongresų dekanatuose būtinybę. Vyskupijos Eucharistinį kongresą numatoma surengti Švėkšnoje. Ganytojas ragino kunigus surengti vietinį kongresą ir Klaipėdos dekanate.

-kss-

Sukakties minėjimas

Lapkričio 20 d. Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjungos Marijampolės skyrius paminėjo 15-ąsias gyvavimo metines. Renginys prasidėjo Marijampolės bazilikoje šv. Mišiomis, kurioms vadovavo Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila. Ganytojas akindino sąjungos narius ir toliau džiaugsmingai puoselėti blaivybę, geranoriškai palaikant vieniems kitus ir per daug nenusimenant, jei kartais ši idėja visuomenėje nesulaukia tokio palaikymo, kokio norėtumėsi. Remdamasis įvairiais pavyzdžiais iš Šventojo Rašto, vyskupo paskatinimą pamokslu metu pratęsė blaivystės sąjungos Vilkaviškio vyskupijoje kapelionas kun. Antanas Mickevičius. Jis taip pat kvietė vienyti, būti kartu, net jei gretos nėra ypač gausios.

Po šv. Mišių penki mokiniai iš Marijampolės 6-osios vidurinės mokyklos davė priesaiką, taip įsitraukdami į valančiųjų gretas. Vėliau visi šventės dalyviai gausiai susirinko Marijampolės Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje, kur renginys buvo tęsiamas su

ta pačia šviesia nuotaika. Minėjimui vadovavo pirmoji blaivystės sąjūdžio Marijampolės skyriaus pirmininkė Alva Sidaravičienė, pasidalijusi prisiminimais iš prabėgusių veiklos metų. Buvo perskaityti šiai progai skirti Kauno arkivyskupo Sigitos Tamkevičiaus SJ ir Lietuvos Caritas generalinio direktoriaus kun. Roberto Grigo sveikinimai. Kalbėjo Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininkas Juozas Kančys bei valdybos pirmininkas Jonas Kvederaitis, kuris pabrėžė, kad Marijampolės skyriaus veikla išliko stabili, nepriklausomai nuo finansinės paramos iš centro galimybių. Sveikinimo žodį tarė Seimo narys Rytas Kupčinskas. Vilkaviškio vyskupijos blaivystės sąjūdžio pirmininkė Regina Jadeikaitė pasidžiaugė augančia pamaina, nes šiuo metu Marijampolės rajone yra apie pusantro šimto valančių. Keletas iš jų, kartu su kanklininku Viliumi Jauniumi, minėjimą pagyvino kanklių garsais. Susirinkusiems taip pat dainavo Almos Galuzienės choras bei Danutės Klevienės vadovaujamas choras „Lietuvninkas“.

-apn-

Dienos centrų konferencija

Lapkričio 5 d. Kauno senamiesčio Vaikų dienos centras pakvietė Lietuvos vaikų dienos centrų darbuotojus pasidalyti savo darbo su įvairaus amžiaus ir intelekto vaikais vaikų dienos centruose patirtimi. Seminarą vedė Kauno senamiesčio Vaikų dienos centro darbuotojai: direktorė O. Kazlienė, socialinė darbuotoja R. Getautytė, soc. pedagogė R. Lukšienė ir psichologė A. Laurynaitė. Trijose darbo grupėse „Per vaikus į šeimą“, „Svarbiausi vaiko poreikiai“ ir „Psichologiniai darbo su vaiku aspektai“ apžvelgti svarbiausi vaiko poreikiai, nagrinėtos priežastys, dėl kurių vaikai patenka į dienos centrus, aptartos bendravimo ir bendradarbiavimo su vyriausybėmis ir nevyriausybėmis institucijomis bei su vaikų tėvais galimybės, susipažinta su dokumentacijos tvarkymu ir apskaita. Konferencijos dalyviams iškeltos aiškios problemos, su kuriomis susiduria Kauno senamiesčio Vaikų dienos centro darbuotojai. Konferencijos pabaigoje buvo apibendrintas konferencijos darbas ir priimtas kreipimasis į socialinės apsaugos ir darbo ministrę V. Blinkevičiūtę dėl nacionalinės vaikų dienos centrų 2002–2004 m. programos tęstinumo garantavimo.

-jp-

savo veiklos Lietuvoje atkūrimo 15 metų sukaktį. Mons. G. Grušas pamokslo metu kalbėjo apie Kristaus Karaliaus misiją ir įvairias galimybes kasdieniame gyvenime sekti Kristumi. Jis pabrėžė ateitininkų reikšmę Lietuvos gyvenime, linkėjo jiems įgyvendinti užsibrėžtus tikslus ir sekti turimais idealais. Šv. Mišių metu giedėjo ateitininkų choras; keturi moksleiviai ateitininkai davė žodį, tapdami tikraisiais ateitininkų organizacijos nariais. -sm, dk-

Mokslinė konferencija Marijampolės palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijoje

Lapkričio 19–20 d. Marijampolės palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijoje vyko konferencija „Užnemunė: visuomenė ir dvasinio gyvenimo procesai“. Ją kartu su Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto Teologijos katedra Marijampolėje surengė Kultūros, filosofijos ir meno institutas. Konferencijoje taip pat dalyvavo lektoriai iš Lietuvos istorijos instituto, svečiai iš Lomžos (Lenkija) vyskupijos dvasinės seminarijos. Iš viso perskaityta 15 pranešimų.

Iš pradžių dalyvius pasveikino Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila ir Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys. Jie pasidžiaugė, kad ši konferencija vyksta atokiau nuo didžiausių šalies centrų, tuo būdu išplėsdama mokslinių, kultūrinių renginių Lietuvoje geografiją.

Pirmąjį pranešimą skaitė kun. Vaclovas Aliulis MIC, kuris aptarė marijonų vienuolynų Marijampolėje, Miroslave ir Igliaukoje įtaką regiono kultūrinei raidai XVIII–XIX a. Po to Algimantas Katilius svarstė buvusio vyskupijos centro Seinuose teisėtumo klausimą. Su Seinais „konkuravo“ administracinis centras – Suvalkai. Vis dėlto dvasinių ir kultūrinių regiono centru liko Seinai, turėję katedrai tinkamą bažnyčią. Pastarajame mieste pamažu įsikūrė vyskupijos valdymui reikalingos struktūros, veikė lietuviška spaustuvė. Dėl patalpų trūkumo iš Seinų iškelta gimnazija pradėjo veikti Marijampolėje, tapusioje tautinio atgimimo centru.

Kun. Witoldas Jemielity iš Lomžos suteikė galimybę susipažinti su savo daugiau nei per 30 metų išspausdintomis publikacijomis apie Vygrių (vėliau – Seinų-Augustavo) vyskupijos istorijos bei religinio gyvenimo tyrimus. Aldona Prašmantaitė kalbėjo apie XIX a. Užnemunėje vykusį intensyvų protestantų parapijų tinklo plėtimąsi, kurį nulėmė regiono atitekimas Prūsijai. Šimtmečio pabaigoje 15 evangelikų liuteronų bendruomenių vienijo apie 30 000 narių, o evangelikai reformatai teturėjo mažiau nei 400 narių ir telkėsi apie vienintelę regione Seirijų parapiją.

Regina Laukaitytė apžvelgė stačiatikybės židinių atsiradimą ir jų likimą Užnemunėje XIX–XX a. Pirmoji cerkvė įkurta 1871 m. Kybartuose, o daugiausia jų atidaryta XX a. pradžioje. Iš viso veikė apie 15 stačiatikių maldos namų. Po I Pasaulinio karo kai kuriose iš jų įkurtos katalikų bažnyčios. Sovietmečiu iš pradžių paliktos 3 cerkvės, iš kurių Alytuje ir Marijampolėje esančios turėjo klebonus, nors parapijiečių skaičius tesiekė keturias ar penkias dešimtis. Vėliau liko veikti tik pasienyje įsikūrusi Kybartų cerkvė, į kurią vyko ir maldininkai iš Kaliningrado srities.

Zanavykų bendrijos pirmininkas Albinas Vaičiūnas aptarė marijavitų sekotos veiklą Lietuvoje. Šios 1906 m. nuo Katalikų Bažnyčios atskirtos draugijos vienas iš svarbiausių centrų krašte buvo įsikūręs būtent Užnemunėje, Kriūkuose. Iš pradžių patraukė žmonių dėmesį, marijavitai vėliau jo gana greitai neteko dėl įteisintos moterų kunigystės ir kitų radikalių pokyčių.

Kun. Józefas Lupinski iš Lomžos kalbėjo apie šios vyskupijos archyve saugomus Lucko, Vygrių ir Seinų-Augustavo vyskupijų institucijų ir parapijų

veiklos dokumentus. Pasak pranešėjo, tai ne tik bažnytinė informacija, bet ir žinių apie XVII a. vidurio – XX a. pradžios meno, kultūros, kalbos ir raštijos istoriją kasykla. Tarp gausybės raštų lotynų, lenkų, rusų, vokiečių ir lietuvių kalbomis yra ir įvairūs maždaug penkiasdešimties dabartinei Vilkaviškio vyskupijai priklausančių parapijų dokumentai. Čia medžiagos ieškojo „Lietuvos sakralinės dailės“ katalogo leidėjai, lankosi kunigai iš Vilkaviškio vyskupijos, besidomintys savo bendruomenių praeitimi.

Aleksandra Aleksandravičiūtė aptarė Užnemunės vienuolijų meno paveldo tyrimo problemas. Yra išlikusi tik menka dominikonų, jėzuitų, karmelitų ir marijonų paveldo dalis. Ankstyviausiu marijonų buvimo Marijampolėje laikotarpiu – XVIII a. antroje pusėje – sukurtų vertybių yra išsaugojusi Šv. Arkangelo Mykolo bazilika. Vilkaviškio vyskupija garsina trys išskirtinės meninės vertės XVIII a. architektūros ir dailės paminklai: senosios regulos karmelitų (observantų) bažnyčia Kudirkos Naumiestyje, buvusi jos filija Griškabūdyje ir Liškiavos dominikonų vienuolyno ansamblis. Pastarajame galima rasti ryškų tipišką vienuolijos bažnytinio meno paveldą, tuo tarpu kitur jis yra susipynęs su parapiniu.

Jūratė Trilupaitienė kalbėjo apie mažai tyrinėtą Užnemunės bažnyčių muzikinio gyvenimo istoriją, aptardama vargonininkų vaidmenį bei jų profesinį pasirengimą, repertuaro sudarymo principus, chorų veiklą. Dalia Vasiliūnienė nagrinėjo kai kuriose Vilkaviškio vyskupijos bažnyčiose saugomų XVII–XIX a. eucharistinių indų ikonografiją, atskleidė vyraujančių dekoru elementų simboliką. Regimantos Stankevičienės ir Skirmantės Smilingytės-Žeimienės parengtas pranešimas apie Švč. Jėzaus Širdies kulto atspindžius Užnemunės bažnyčių dailėje buvo vienas iš pirmųjų Lietuvoje skaitytų pranešimų apie šio kulto istoriją šalyje.

Teresė Jurkuvienė konferencijos dalyvius supažindino su Suvalkijos kryždirbyste. Puošnūs ornamentuoti tautinio stiliaus kryžiai čia paplito nuo XX a. trečio dešimtmečio pabaigos, tačiau, pasak lektorės, ir XIX a. kryžiai buvo labai svarbūs religiniame bei socialiniame šio krašto kaimo gyvenime, nors dėl savo kuklesnės nei kituose regionuose išvaizdos jie nepatraukė didelio tyrinėtojų dėmesio.

Jolanta Bernotaitytė pristatė dailės populiarinimo procesus Užnemunėje tarpukario laikotarpiu, išryškindama parodų, vysk. Motiejaus Valančiaus liaudies universiteto, vietinės spaudos indėlių, keliant visuomenės meninį išprusimą. Margarita Janušonienė supažindino su Lietuvos paveldo saugos istorija. Kan. Kęstutis Žemaitis nagrinėjo įvairias priežastis, kurios apie 90 vyskupijos dvasininkų paskatino pasitraukti į Vakarus antrosios sovietų okupacijos išvakarėse.

-apn-

Bazilijonų konferencija Šiauliuose

Lapkričio 11–13 d. Šiauliuose vyko tarptautinė mokslinė praktinė konferencija „Šv. Bazilijaus Didžiojo ordinas: istorija ir tyrimai“, skirta dvasiniam įkvėpėjui Ivanui Kuncevičiui – Šv. Juozapatui OSBM. Konferenciją organizavo Šv. Bazilijaus Didžiojo ordinas, Šiaulių universiteto Šiaurės Lietuvos istorijos centras, Ukrainos ambasada Lietuvos Respublikoje, Lvovo nacionalinis Ivano Franko universitetas, Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centras ir Lietuvių – ukrainiečių istorikų asociacija. Organizaciniam komitetui pirmininkavo doc. dr. Rita Trimonienė, jai talkino dr. Aldona Vasiliauskienė.

Lapkričio 11 dieną konferencijos dalyviai aplankė buvusį Žemaičių vyskupijos centrą – Varnius. Lapkričio 12 d. Šiaulių šv. Jurgio bažnyčioje visi susirinko rytmetinei maldai, kurią giedojo 31 vienuolis bazilijonas iš Ukrai-

Konferencija sutuoktiniams

Lapkričio 13 d. Vilniuje, Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos namų salėje, surengta konferencija sutuoktiniams „Ir du taps viena“. Renginio iniciatorės ir vedėjos – Nijolė Kukuraičienė, Pal. Jurgio Matulaičio parapijos šeimų klubo „Darna“ vadovė, ir ses. Benedikta RA. Konferencijos tikslas – padėti sutuoktiniams išsaugoti ir puoselėti santuoką, išmokti spręsti konfliktus ir vienas kitam atleisti. Konferencijoje kalbėta apie gresiančius santuokai pavojus ir ieškota jų įveikimo būdų, taip pat svarstyta, su kokiais šiandienės kultūros metamais iššūkiais šeima susiduria, kokie Dievo tikslai ir planai santuokos atžvilgiu ir kaip Dievas padeda santuoką išlaikyti. Sutuoktiniai gavo praktinių užduočių ir turėjo galimybę savo patirtimi, įžvalgomis pasidalyti mažose grupelėse. Be kita ko, svarstyta šiandien mūsų visuomenėje taip paplitusi partnerystės tema, kelti vyro ir moters santykių saugumo, kai pora gyvena nesusituokusi, klausimai. Praktinės konferencijos metu dalyviai su dideliu susidomėjimu klausė ilgus metus savo šeimą ištikimai statydinusių sutuoktinių liudijimų. -sbž, jl-

Seminaras mokytojams

Lapkričio 13–14 d. Kauno katechetikos centras Kaune tikybos ir etikos mokytojams surengė kvalifikacinį seminarą „Darbo su Šventuoju Raštu metodai“. Seminarą vedė *Gyvenimo ir tikėjimo* instituto darbuotojos – I. Butautytė, ses. O. Vitkauskaitė ir V. Malinauskienė. Pedagogams buvo pristatytos pagrindinės instituto veiklos sritys: mokymo ir ugdymo programos – kursai, rekolekcijos ir tyrimai, padedantys įvertinti programų veiksmingumą ir planuoti veiklą. Dalyviai buvo supažindinti su Šventojo Rašto skaitymo ypatybėmis, mokymo procese taikomais Šventojo Rašto nagrinėjimo metodais: teksto skaitymu naudojant ženklus, diskusija, vaidmenų atlikimu, atvejo analize, Šventojo Rašto tekstų pažinimu per judesį, meditacija, istorijos kūrimu, teoriniais įvadais ir dienoraščiu. Seminaro dalyvių prašyta įvertinti kiekvieną mokymo proceso aspektą balais bei pasidalyti savo patirtimi. Sykiu aptarti kritinio mąstymo gebėjimų ir atitinkamų mokymosi metodų derinimo su moksleivių pasirengimo lygiu klausimai, gilintasi į mokymosi procesą taikant šv. Ignaco Lojolos, T. H. Groome'o ir kt. pažinimo metodus. Kauno jėzuitų gimnazijos inter-

neto klasėje mokytojai buvo supažindinti su internete esama medžiaga apie Šventąjį Raštą. -jp-

Religinių giesmių festivalis

Lapkričio 20 d. Lentvario (Trakų raj.) parapijos sporto ir laisvalaikio klube „Pax“ vyko Vilniaus arkivyskupijos vaikų ir jaunimo religinių giesmių festivalis „Cecilijada“, skirtas bažnytinės muzikos globėjai šv. Cecilijai. Renginys organizuotas tiek lietuviškai, tiek lenkiškai kalbančiam bei giedančiam Vilniaus krašto parapijų jaunimui. Festivalis prasidėjo šv. Mišiomis Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai parapijos bažnyčioje. Jas aukojo parapijos klebonas kun. Tadeuš Aleksandrovič, o homiliją sakė diak. Ruslan Vilkel. Po šv. Mišių įvairių parapijų chorai, ansambliai, šlovinimo grupelės parapijos namuose giedojo po tris iš anksto laisvai pasirinktas religines giesmes. Kiekvienai giedojusiai grupei įteiktas religinių giesmių festivalio dalyvio diplomas ir atminimo dovanėlė. Kai kurių maldos grupelių nariai pirmą kartą viešai paliudijo savo tikėjimo kelionę. Jėzaus kaip Gelbėtojo priėmimą ir bendruomenės atradimą. Per pertrauką visi dalyviai draugiškai vaišinosi arbata ir sausainiais. Po giesmių peržiūros vyko jaunimo diskoteka. -sbž-

Taize grupių vadovų susitikimas

Lapkričio 19–21 d. Vilniaus jėzuitų gimnazijos patalpose vyko Taize pasiruošimo grupių vadovų ir talkininkų susitikimas, rengiantis naujametiniam Europos jaunimo susitikimui Lisabonoje. Jame dalyvavo apie 50 atstovų iš visos Lietuvos, tarp jų iš Taize bendruomenės atvykęs brolis Robas.

Penktadienį vakare Šventosios Dvasios bažnyčioje, kur kiekvieną penktadienį jaunimas renkasi Žodžio liturgijai su Taize giesmėmis, susitikimo dalyviai dalyvavo pamaldose prie Kryžiaus. Šeštadienį rytą ir vidurdienį meldėsi Jėzuitų gimnazijos koplyčioje. Buvo dalijamasi patirtimi, aptariami praktiniai pasiruošimo Lisabonos susitikimui klausimai. Šeštadienį po pietų susitikimo dalyviai, pasidaliję grupelėmis, lankėsi reikšmingose krikščioniškojo liudijimo vietose: stačiatikių Šventosios Dvasios vienuolyne, Vaikų dienos centre, Šv. Kryžiaus namuose, Jaunimo psichologinės pagalbos centre. Vienos grupelės dalyviai, vadovaujami br. Vir-

nos. Po maldos šv. Mišias aukojo Rytų ir lotynų apeigų katalikų kunigai. Pamokslą apie šv. Juozapato dvasingumą pasakė Ukrainos Švč. Gelbėtojo provincijos protoigumenas (vyriausias vadovas) t. G. Grynkivas OSBM.

Šiaulių universitete konferencijos dalyvius pasveikino Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Pranešimą apie Polocko arkivyskupo Juozapato kultą iki XVII a. vidurio bei apie šio ganytojo pirmuosius atvaizdus ikonose skaitė dr. A. Gillis iš Liublino Rytų Europos instituto. Bažnyčios istorikas iš Ukrainos O. Sidoras apžvelgė šv. Juozapato ikonų istorinę raidą. Doc. dr. Rita Trimonienė iš Šiaulių universiteto įvardijo stačiatikių perėjimo į unitus problemas, iškilusias Žemaitijoje XVI–XVII a. Konferencijoje taip pat skaityti pranešimai apie vyrų ir moterų bazilijonų vienuolynų veiklą XVIII–XIX a., graikų katalikų Bažnyčios padėtį tarpukaryje bei sovietmečiu, kai bendruomenė veikė pogrindžio sąlygomis. Apie būdingiausius šv. Juozapato žmogiškumo bruožus kalbėjo dr. B. Jakimovičius iš Lvovo universiteto mokslinės bibliotekos. Svečiai iš Ukrainos svarstė teologinio švietimo uždavinius graikų apeigų katalikų Bažnyčioje bei pašaukimų į dvasinį gyvenimą klausimus.

Lapkričio 13 d. lankytasi Kryžių kalne, kur pastatytas kryžius šv. Juozapatui atminti. Svečiai taip pat aplankė Bazilionus (Šiaulių raj.), kur 1749–1832 m. veikė bazilijonų vienuolynas, meldėsi Šv. Bazilijaus Didžiojo bažnyčioje, susitiko su moksleiviais ir vietiniais gyventojais Bazilionų vidurinėje mokykloje.

Popietę visi atvyko į Vilnių ir, pagerbdami iš Lenkijos atvežtas šv. Juozapato relikvijas, ėjo procesijoje nuo Švč. Trejybės graikų apeigų katalikų bažnyčios į Šv. Kazimiero bažnyčią, kur šv. Mišias pagal graikų apeigas koncelebravo Vroclavo ir Gdansko Rytų apeigų katalikų vyskupas V. Juščakas OSBM, celebravo Vilniaus arkivyskupo augziliaras vyskupas Juozas Tunaitis ir kiti kunigai. Po šv. Mišių dr. Aldona Vasiliauskienė savo pranešime gvildeno analogijas tarp šv. Kazimiero ir šv. Juozapato, kurių gyvenimo istorijos artimai susijusios su Lietuva.

-sbuž, irat-

Parama nukentėjusiems nuo nacionalsocializmo

Lapkričio 3–7 d. katalikiška Vokietijos organizacija „Maximilian-Kolbe-Werk“ (Maksimilijono Kolbės bendrija), tarpininkaujama Lietuvos *Caritas* ir vietinių žydų bendruomenių, didžiuosiuose Lietuvos miestuose surengė paramos akciją buvusiems getų ir koncentracijos stovyklų kaliniams. Surengti septyni susitikimai su nukentėjusiais nuo nacionalsocializmo represijų asmenimis Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose. Susitikimų metu buvusiems kaliniams ir jų artimiesiems buvo pristatyta krikščioniškojo tikėjimo ir žmoniškumo idealų motyvuota „Maximilian-Kolbe-Werk“ ir Lietuvos *Caritas* veikla. Vokiečių humanitarinės bendrijos vadovai Wolfgangas Gerstneris, Danuta Konieczny, savanoriai talkininkai Marianne Welteke, Ulrichas Foxas patikino, kad ir naujoji, po karo gimusi Vokietijos karta nėra užmiršusi nekaltiems žmonėms hitlerinio režimo padarytų skriaudų. Daugybė žmonių savanoriškomis aukomis remia Maksimilijono Kolbės bendrijos labdaros veiklą. Tai nėra kompensacija, nes, pasak Wolfgango Gerstnerio, „padarytų nusikaltimų neįmanoma išpirti ar kompensuoti pinigais“; parama yra žmoniškumo gestas, kuriuo prašoma susitaikymo ir atleidimo už Vokietijos praeities kaltes, siekiama pabendrauti su buvusiais kaliniais, juos išklausti, kad pinigų perdavimas nebūtų formalus ir anoniškas. Drauge tai ir pastanga bent kiek palengvinti nukentėjusiųjų, dabar dažniausiai senų ir ligotų žmonių, kasdienę buitį.

Per visus susitikimus buvo perduota po du šimtus eurų paramos apie pusė tūkstančio nukentėjusiųjų – rusų, žydų, lenkų, ukrainiečių, lietu-

vių, kalėjusių Dachau, Osvencimo, Ravensbriuko, Štuthofu, Alytaus ir kitose koncentracijos stovyklose bei getuose. Lietuvoje iš viso nukentėjusieji gavo apie 100 tūkst. eurų. Lėšas šiai akcijai suaukoko Freiburgo ir Rottenburgo-Štutgarto vyskupijos.

Pasak Lietuvos *Caritas* generalinio direktoriaus kun. Roberto Grigo, šviesi susitikimų patirtis buvo tai, kad daugelis nacionalsocializmo aukų akcentavo ne išgyventą pažeminimą, skriaudą, o savo nelaimėje sutiktų žmonių gerumą.

Paskutinis susitikimas su buvusiais koncentracijos stovyklų kaliniais įvyko Vilniuje lapkričio 7 d. Po jo „Maximilian-Kolbe-Werk“, Lietuvos *Caritas* ir žydų bendruomenės atstovai aplankė Panerių memorialą, pasimeldė ir padėjo gėlių prie paminklų čia nužudytiems žydams, lietuvių Vietinės rinktinės kariams savanoriams ir lenkų „Armija krajova“ partizanams. Paneriuose II pasaulinio karo metais nacionalsocialistai ir jų kolaborantai nužudė apie 100 tūkst. žmonių, iš jų 70 tūkst. žydų tautybės Lietuvos piliečių.

Maksimilijono Kolbės bendrija įsisteigė 1964 m., grupei vokiečių katalikų apsilankius Osvencimo (Aušvico) koncentracijos stovyklos muziejuje. Ten jie sutiko buvusių kalinių, gyvenančių ant skurdo ribos. Vokietijos vyriausybiniuose sluoksniuose apie susitaikymą ir skriaudų atitaisymą tuomet dar nebuvo kalbama. Todėl, išreikšdamos savo simpatijas ir solidarumą su buvusiais kaliniais, įvairios katalikų organizacijos įsteigė Maksimilijono Kolbės bendriją. Savo veiklą bendrija finansuoja daugiausia iš Vokietijos piliečių savanoriškų aukų, taip pat iš bažnyčiose daromų rinkliavų. „Maximilian-Kolbe-Werk“ būstinė yra Freiburgo mieste. Daugiau kaip trisdešimt metų socialinė, medicininė ir finansinė pagalba teikta Lenkijai, o nuo 1992 m., sugriuvus Sovietų Sąjungai, humanitarinėmis siuntomis bei pinigine parama pradėti remti ir nukentėjusieji Baltijos šalyse, Ukrainoje, Rusijoje, Baltarusijoje, Moldovoje.

-rs-

Kunigų seminarijų chorų bei vokalinių ansamblių festivalis

Lapkričio 22-ąją liturginis Bažnyčios kalendorius mini šventąją Ceciliją – bažnytinės muzikos globėją. Ta proga lapkričio 13 d. pirmąkart Lietuvos kunigų seminarijų istorijoje Telšiuose kunigų seminarijų auklėtiniams organizuotas seminarijų chorų bei vokalinių ansamblių festivalis.

Šventė prasidėjo Telšių šv. Antano Paduviečio katedroje iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias, vadovaujant Telšių vyskupui Jonui Borutai SJ, koncelebravo vyskupas emeritas Antanas Vaičius ir būrys kunigų. Per šv. Mišias giedodavo jungtinis visų kunigų seminarijų choras. Per pamokslą vyskupas kvietė būsimojus kunigus neužkasti šio savo talento. Jis priminė, jog giesmė turi būti giedama ne tik lūpomis, bet ir širdimi: kunigas turi išnaudoti visus įmanomus Evangelijos skleidimo būdus – vienas iš jų yra giesmė.

Po šv. Mišių pasirodė kiekvienos seminarijos chorai atskirai. Prieš koncertą susirinkusius klierikus ir maldininkus sveikinęs vyskupas emeritas Antanas Vaičius sakė, jog ši šventė mintimis nukėlė jį į studijų metus seminarijoje, kai keli šimtai seminaristų galingais balsais giedodavo giesmes ir liaudies dainas. Vyskupas ir dabartiniams klierikams linkėjo nepamiršti skambios giesmės.

Sakralinės muzikos koncertą pradėjo Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos grigališkojo choralo ansamblis. Koncertą tęsė Vilniaus arkivyskupijos šv. Juozapo kunigų seminarijos klierikų choras bei Kauno kunigų seminarijos choras. Pasirodymus užbaigė festivalio šeiminkai, Tel-

gijiaus Sauliaus SJ, kalbėjo apie krikščioniškąjį pašaukimą. Vakare buvo surengtos pamaldos prie Kryžiaus Šv. Mikalojaus bažnyčioje.

Sekmadienį po šv. Mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje dalyviai kalbėjo apie veiklos tąsą po būsimojo Lisabonos susitikimo. Pasak brolio Robo, į naujametinį Taize jaunimo susitikimą rengiasi atvykti apie 700 jaunuolių iš Lietuvos.

-kl-

Kolpingo draugijos projektai

Lietuvos Kolpingo draugija kasmet vykdo krikščioniško socialinio mokymo seminarų ciklą. Šiomet spalio 22 d. seminaras tema „Ar bažnytinės organizacijos moko pilietišku?“ vyko Kaune. Jį vedė lektorius Julius Norvila. Antrasis šio ciklo seminaras vyko lapkričio 5–6 d. Troškūnuose tema „Protu ir tikėjimu“. Jis buvo skirtas Kolpingo kolegijos ir Vilniaus pedagoginio universiteto studentams. Seminarą vedė VPU Etikos katedros doc. dr. Dalia Marija Stančienė.

Lapkričio 11–14 d. Troškūnuose vyko šeimos ugdymo multiplikatorių susitikimas. Bendrą požiūrį į šeimą ir jos vidines problemas pateikė socialinio darbo doktorantė Raminta Jančaitytė. Dalyviai taip pat aptarė šeimą kaip sistemą, smurtą šeimoje, jo sustabdymo bei pagalbos šeimai būdus, šeimą ir darbą, karjeros derinimą su pareigomis šeimai ir pan. Savaitgalį aptartos temos pagilino dalyvių žinias bei suteikė daugiau reikalingos informacijos jų tolimesniam darbui.

Kauno Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto) bažnyčios Kolpingo šeima jau metai vykdo projektą pagyvensiems ir vienišioms žmonėms „Mylėti iš savęs išeinant, virš savęs pakylant“. Įvairūs susitikimai vyksta kas antrą sekmadienį po šv. Mišių draugijos patalpose. Lapkričio 14 d. susitikimo tema buvo „Kam reikalinga išpažintis?“. Šią temą pristatė ir kartu su dalyviais aptarė LKD nacionalinis dvasios vadovas kan. Bronius Antanaitis. -lk-

Jaunimo krepšinio turnyras

Lapkričio 19 d. Marijampolėje prasidėjo tradicinis Vilkaviškio vyskupijos Jaunimo centro organizuotas krepšinio turnyras, kuris šį kartą tęsėsi dvi dienas. Devynios komandos rungtyniavo Marijampolės kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto bei V viduri-

nės mokyklos sporto salėse. Po pirmojo etapo varžybų dalyviams koncertavo krikščioniškos muzikos grupė „The Password“ iš Vilniaus.

Lapkričio 20 d. buvo surengtos baigiamosios varžybos. Finale praeito turnyro laimėtoja Alytaus šv. Benedikto vidurinės mokyklos komanda susitiko su Marijampolės „Vaiko tėviškės namų“ krepšininkais, kurie ir tapo šių metų čempionais. Trečiąją vietą užėmė Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijos klierikai. Turnyre taip pat dalyvavo Marijampolės VI vidurinės mokyklos ir Vištyčio valančiukai, Marijampolės apskrities Šaulių rinktinės krepšininkai, dvi Lekėčių ir po vieną Aukštosios Panemunės bei Garliavos parapijų komandą. -apn-

Keliais žodžiais

Biržai. Spalio 29 d. Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje vyko mirusiems pagerbti skirta susikaupimo valanda. Ta proga koncertavo V. Jakubėno muzikos mokyklos mokiniai ir mokytojai. Bažnyčioje buvo eksponuojami vaikų piešiniai. Renginio iniciatoriai ir organizatoriai – Biržų bažnyčios vargonininkė mokytoja Viktorija Morkūnienė ir klebonas kan. Dalius Tubys. -pn-

Utena. Spalio 31 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje vyko Gyvojo rožinio pamaldos. Su parapijiečiais bendravo ir kartu meldėsi Panevėžio gyvojo rožinio grupės narės. Prieš kiekvienas šv. Mišias buvo apmąstoma vis kita rožinio dalis.

● Nuo lapkričio 10 d. Kristaus Žengimo į dangų parapijoje pradėti „Alfa“ kursai. Vienuolika savaičių trukšiančiuose kursuose bus klausomasi mokymo, šlovinama, bendraujama prie arbatos, diskutuojama grupelėse. Pabaigoje numatoma savaitgalio iškyla. „Alfa“ kursai baigiami šventiniu vakaru. -pn-

Kulautuva. Spalio 28–30 ir lapkričio 2–3 d. Gyvenimo ir tikėjimo institutas Jėzuitų rekolekcijų namuose surengė seminarą apie sapnų turinio panaudojimą dvasiniam vadovavimui. Seminare, kurį vedė Europos dvasios vadovų asociacijos koordinacinės grupės narys J. Muijtjens iš Olandijos, dalyvavo 18 žmonių, besidarbuojančių dvasinio vadovavimo srityje. Prelegentas kalbėjo apie sapnų įtaką ir reikšmę žmonių gyvenime, pabrėždamas, kad sapnai – mūsų realybės dalis, kurios negalima ignoruoti. Mokėdami atpažinti sapno turinį, galime padėti žmogui at-

šių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos klierikai. Koncerto pabaigoje visi Lietuvos kunigų seminarijos chorai atliko bendrą giesmę.

Nuskambėjus baigiamajai giesmei į renginio dalyvius kreipėsi Telšių kunigų seminarijos rektorius kunigas Antanas Lapė. Jis padėkojo kunigų seminarijų auklėtiniams už nuostabią šventę ir svečiams įteikė po atminimo dovanėlę.

-kss-

Šv. Cecilijos bažnytinės muzikos draugijos šventė Telšiuose

Jau dveji metai Telšių vyskupijoje darbuojasi vyskupo Jono Borutos SJ dekretu įkurta Šventosios Cecilijos bažnytinės muzikos draugija. Lapkričio 22 d. draugijos nariai susirinko į Telšius pasimelsti, pabendrauti, pagilinti žinių. Šventė prasidėjo atvira repeticija – chorinio darbo praktiku, kurį vedė Klaipėdos universiteto menų fakulteto chorvedybos katedros profesorius Gediminas Purlys.

Vidudienį Telšių Šv. Antano Paduviečio katedroje vyskupas Jonas Boruta SJ, prel. J. Šiurys, draugijos vadovas kan. E. Zulcas ir draugijos dvasios tėvas kun. Saulius Stumbra aukojo šv. Mišias. Ižangos žodyje vyskupas kvietė melstis už vyskupijos vargonininkus, giesmininkus. Per pamokslą ganytojas išsamiai supažindino su šv. Cecilijos gyvenimo istorija. Kalbėdamas apie ypatingą šventosios atsidavimą Dievui, vyskupas kvietė vargonininkus būti kunigų bendradarbiais skelbiant Gerąją Naujieną.

Per šv. Mišias giedojo jungtinis vyskupijos vargonininkų choras. Po maldos visų laukė bendras stalias Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijoje. Pasistiprinę šventės dalyviai rinkosi į seminarijos aula, kur susitiko pokalbiui su Telšių vyskupu Jonu Boruta SJ. Vyskupas seminaro dalyviams pirmiausia padėkojo už nuoširdų darbą parapijose buriant choristus bendrai maldai ir giesmei. Po to jis supažindino su Dievo kulto kongregacijos bei Lietuvos Vyskupų Konferencijos nutarimais dėl koncertų bažnyčiose. Vyskupas apžvelgė Romos mišiolų įvado bendrąsias normas, kuriose kalbama apie giedojimą šv. Mišių metu. Baigiantis konferencijai vyskupas atsakė į rūpimus klausimus.

-kss-

Seminaras apie priklausomybių prevenciją

Lapkričio 17 d. Kauno senamiesčio vaikų dienos centre gydytojai psichiatrai A. Veryga ir V. Pukelevičienė bei medicinos psichologė A. Adomaitytė Lietuvos vaikų dienos bei šeimos centrų darbuotojams vedė seminarą apie narkomanijos ir kitų priklausomybių prevenciją. Renginio iniciatoriai – Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centras, Senamiesčio vaikų dienos centras ir Kauno arkivyskupijos Caritas.

Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centro darbuotojas gydytojas psichiatras A. Veryga kalbėjo apie priklausomybės sindromą, apie tai, kaip atskirti bandymus nuo tikrosios priklausomybės, pateikė kai kurių statistinių duomenų. Pasak prelegento, Lietuvoje kiekvienais metais nuo tabako sukeltų ligų miršta apie 7000 žmonių. Tarp jaunimo sparčiai plinta *extasy* (MDMA) narkotikas. Kalbėdamas apie narkotiką LSD, gydytojas atkreipė dėmesį, kad šis narkotikas sukelia neprognozuojamus poelgius, neretai nuveda į savižudybę. Psichiatras pabrėžė, kad narkotikų vartojimas vis labiau kelia nerimą ir skatina ieškoti būdų, kaip užkirsti kelią jų plitimui Lietuvoje ir padėti jaunam žmogui suvokti, kokie pavojai jo tyko.

To paties centro gydytoja psichiatrė A. Adomaitytė pasidalijo išvalgomis apie patologinius lošimus ir apžvelgė, kas lemia šios priklausomybės at-

siradimą. Anot jos, patologiniais lošėjais gali tapti įvairaus amžiaus vaikai, ypač berniukai. Norint padėti vaikui, būtina kartu su juo ieškoti problemos sprendimo būdų. Prelegentė atkreipė dėmesį į prevencinių programų svarbą bei įtaką užkertant kelią įvairioms priklausomybėms ir akcentavo šeimos, mokyklos, žiniasklaidos bei kitų vyriausybinių ir visuomeninių institucijų bendradarbiavimo šioje srityje svarbą.

Medicinos psichologė V. Pukelevičienė kalbėjo apie anoreksiją, bulimiją bei kitus valgymo sutrikimus, ypač žalojančius jaunas mergaites, norinčias žūtbūt sulieknėti, išvardijo tokio noro ir elgesio priežastis bei padarinius. Prelegentė taip pat atkreipė dėmesį, kad daugelis jaunų žmonių pakelia ranką prieš save būdami priklausomi nuo įvairių narkotikų, lošimų, tam įtakos turi žiniasklaida, žemas savęs vertinimas, nesaugumo jausmas, šeimos atstūmimas, draugų nepripažinimas ir kt.

-jp-

Sužadėtinių rengimo santuokai programos atnaujinimo konferencija

Lapkričio 20 d. Kauno arkivyskupijos Šeimos centro patalpose vyko Sužadėtinių rengimo Santuokos sakramentui programos atnaujinimo mažoji konferencija. Renginyje dalyvavo apie 20 įvairių sričių specialistų iš įvairių vyskupijų; dalis jų priklausė 2004 m. suformuotai darbo grupei. Ši mažoji konferencija buvo pasirengimas vasario mėnesį numatytai didesnei konferencijai ta pačia tema. Renginį organizavo Lietuvos šeimos centras.

Mažonoje konferencijoje kun. dr. Romualdas Zdanys kalbėjo apie santuoką kanonų teisės požiūriu. Jis akcentavo būtinybę ugdyti besituokiančiųjų krikščioniškąjį sąmoningumą, supažindinant juos su bažnytinės santuokos samprata, jos išpareigojimais ir sakramentinės malonės veikimo prielaidomis.

Pasak Lietuvos šeimos centro direktorės V. Valantiejutės, iki šiol daugumoje šeimos centrų rengiant sužadėtinius vykdavo 4–7 susitikimai, per kuriuos būdavo aptariamos tokios temos, kaip „Šeima psichologiniu požiūriu“, „Šeima socialiniu požiūriu“, „Šeimos planavimas“, „Santuokos sakramentas“, apžvelgiami būdai, padedantys tvirtinti šeimyninį gyvenimą. Plečiant sužadėtinių rengimo programą, ketinama skatinti sužadėtinius naujaip apmąstyti savo vietą Bažnyčioje, į parengimo programą taip pat įtraukti priklausomybių, smurto problematiką.

1997 m. Lietuvos Vyskupų Konferencijos nutarimu visoje Lietuvoje pradėta vykdyti Sužadėtinių rengimo Santuokos sakramentui programa. Nuo to laiko kasmet šioje programoje dalyvauja apie 4 000 sužadėtinių porų. Per 80 proc. sužadėtinių šiuos kursus įvertino teigiamai, dalis jų pageidavo ilgesnių kursų, pokalbių mažesnėse grupelėse. Po 2004 m. vasario 14 d. konferencijos „Šeimos centrų vieta šeimos politikos kūrime“ vyskupai paragino Lietuvos šeimos centrą tobulinti „Sužadėtinių rengimo Santuokos sakramentui“ programą. Netrukus darbą pradėjo programos tobulinimo darbo grupė. Joje yra tiek didžiųjų, tiek mažesniųjų šeimos centrų atstovų. Darbo grupės veiklą koordinuoja Lietuvos šeimos centro direktorė V. Valantiejutė, konsultuoja socialinio darbo organizavimo ekspertė Lies van Weezel (Nyderlandai).

-kl-

Kaišiadorių dekanato jaunimo dienos Kaišiadoryse

Lapkričio 6–7 d., Kaišiadorių dekanato kunigo Rimvydo Jurkevičiaus pakviesti, į Kaišiadoris susirinko beveik šimtas jaunuolių iš Kaišiadorių dekanato parapijų. Susibūrimo tikslas – Kaišiadorių dekanato jaunimo die-

pažinti save, savo veiklos kryptis ir troškimus. Seminaro dalyviai kasdien šventė Eucharistiją, kiekvieną dieną pradėdavo ryto ir vakaro malda. -jp-

Klaipėda. Lapkričio 4 d. „Vyčio“ mokyklos tikybos ir etikos mokytojos D. Misiukonienė ir E. Jociuvienė miesto mokytojams vedė pačių parengtą seminarą „Aš, kitas ir komunikacija“. Buvo pateikta daug praktinių užduočių, vaizduotės pratimų, žaidimų, skirtų gilesniam savęs ir kitų pažinimui, bendravimo įgūdžių ugdymui.

● Lapkričio 5–7 d. „Vyčio“ vidurinėje mokykloje vyko savaitgalinė prevencinė „Sniego gniūžtės“ stovykla. Jos organizatoriai – Dvasinės pagalbos jaunimui centro savanorių komanda. Surengti miniseminariai, organizuoti žaidimai, kūrybinės užduotys, diskusijos apie kvaišalų prevenciją. Stovyklavo apie 60 paauglių.

● Lapkričio 8 d. I. Simonaitytės mokykloje vykusioje konferencijoje „Mąstymo etika“ dalyvavo dorinio ugdymo mokytojai iš Klaipėdos ir Kretingos. Dalyvius pasveikino vyskupo vikaras Klaipėdai kun. dr. Petras Smilgys. Jis kvietė pedagogus bendradarbiauti ir rengti mokinius aktyviam gyvenimui nepamirštant krikščioniškųjų vertybių. Savo pranešime kunigas pabrėžė mokytojo vaidmenį ugdant kritinį mąstymą. -dm-

Šiluva. Lapkričio 4–7 d. Socialinės etikos institutas ir Kauno arkivyskupijos Jaunimo centras Jono Pauliaus II namuose surengė jaunimo vadovų tobulinimosi seminarą „Komunikacija ir tarpkultūrinis mokymasis“. Į svečio iš Vokietijos, Ludwigo Windhorsto katalikiškojo švietimo namų jaunimo referento dr. G. Wilhelmo vedamą seminarą susirinko jaunimo vadovai iš Vadžgirio, Raseinių, Šiluvos, Kauno, Kretingos, Šiaulių ir Marijampolės. Seminare buvo kalbama apie komunikaciją, žinių perdavimą, pristatytos efektyvaus pokalbio taisyklės, moderavimo metodai, aptartas tarpkultūrinis mokymasis ir jo reikšmė. Dalyviai kartu su kun. K. Kėvalu Šiluvos bazilikoje šventė Eucharistiją. -jp-

Kazlų Rūda. Jau tapo tradicija kasmet lapkričio pradžioje parapijos bažnyčioje rengti klasikinės muzikos ir religinės poezijos vakarus. Tai Kazlų Rūdos ir Višakio Rūdos bažnyčių vargonininkės, muzikos mokytojos Audronės Pranskevičienės iniciatyva. Lapkričio 7 d. klasikų kūrinius atliko Kazlų Rūdos savivaldybės kultūros centro „Atžalynas“ orkestro pučiamųjų grupė, vargonavo

muzikos mokytoja Valda Puskunigienė, poeziją skaitė Odeta Pučinskienė, įžangos žodį tarė parapijos diakonas Romualdas Vitkovskis. -vf-

Panevėžys. Lapkričio 12 d. Panevėžyje buvo išlydėti išrinktieji Seimo nariai. Į renginį atvykusius 10 būsimųjų parlamentarų palaimino vyskupai Jonas Kauneckas ir Juozas Preikšas. Toks renginys vyko Panevėžio miesto savivaldybės mero Vito Matuzo ir Panevėžio vyskupo Jono Kaunecko iniciatyva. -pn-

Vilnius. Lapkričio 13 d. visuomeninė organizacija SOTAS (socialinės tarnystės savanoriai) surengė vienos dienos savanorių mokymo praktinį seminarą tema „Pažink save per kitą“ (seminarą vedė psichologė Daiva Karkockienė). Seminaro dalyviai turėjo progą geriau pažinti savo psichologinius ypatumus, atlikti įvairius psichologinius pratimus. Seminaro metu buvo dirbama individualiai, poromis ir grupėje, dalijamasi išgyventa patirtimi. Dalyvius labiausiai sudomino pratimai ir psichologiniai žaidimai, per kuriuos atskleidžiami empatijos gebėjimai, tobulinami bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai bei ugdomas gilesnis savęs ir kito pažinimas. Įgytą patirtį savanoriai pritaikys dirbdami vaikų globos namuose. -dk-

Kaunas (Aleksotas). Lapkričio 14 d. Julijanavos vidurinės mokyklos ketvirtokai, vadovaujami mokytojų Onos Jurgelaitienės ir Virginijos Sakalauskiene, lankėsi Balbieriškio parapijoje. Kartu su moksleiviais į šią išvyką važiavo Divizijos generolo Stasio Raštikio puskarninkų mokyklos kapelionas Saulius Kasmauskas, kariai bei jų būrio vadas vyr. leitenantas Raimondas Klevinskis. Mokiniai ir kariai dalyvavo šv. Mišiose. Šv. Elzbietos seserų kongregacijos sesuo Honorata papasakojo apie vienuolyno veiklą. Po to susitikta su parapijos klebonu kun. Robertu Bruzgu, lankytasi Balbieriškio pagrindinėje mokykloje, Prienų krašto muziejuje.

Kaunas. Lapkričio 18 d. Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialiniame muziejuje pedagogai, dvasininkai, miesto visuomenė susitiko su fondo „Į laisvę“ nariais – ambasadoriumi dr. V. A. Dambava ir žurnalistu, pedagogu J. Kojeliu. Susitikimo metu dalytasi įžvalgomis apie jaunimo dorinį ugdymą ir pedagogo misiją šiandien. Susitikimo dalyviams koncertavo tarptautinių konkursų laureatas smuikininkas V. Čepinskis ir Kauno sakralinės mokyklos choras „Pastoralė“. -jp-

nos, kurių tema „Būdamas silpnas esu galingas“ (2 Kor 10, 9). Renginio programa prasidėjo Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centre kvietimu pažvelgti į save, į dar tik prasidedančius gyvenimus ir atpažinti juose Aukščiausiojo veikimą. Brolis Pijus OP, mokydamas tema „Gana tau mano malonės, nes mano galybė tampa tobula silpnume“ (2 Kor 12, 9), drąsino jaunimą kitaip pažvelgti į savo silpnumo apraiškas, kvietė pasitikėti Dievo veikimu jį mylinčiose širdyse, jo mylimų žmonių gyvenime.

Renginio kulminacija – naktinė Švč. Sakramento adoracija Kaišiadorių katedroje. Jaunimo dienų organizatoriai pakvietė susirinkusius atsiliepti į Šventojo Tėvo kvietimą adoruojant praleisti daug laiko priešais Švenčiausiąjį Sakramentą. Daugeliui jaunuolių adoracijos, ypač trunkančios visą naktį, patirtis buvo nauja.

Sekmadienio rytą Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis kartu su generalvikaru kun. dr. Algirdu Jurevičiumi, Kaišiadorių dekanato dekanu kun. R. Jurkevičiumi ir kitais kunigais aukojo šv. Mišias ir ragino jaunimą būti gyvais Viešpaties valios liudytojais tarp bendraamžių, savo parapijose, atkreipė dėmesį į aktualiausias nūdienos jaunimo moralės problemas. Po šv. Mišių Kaišiadorių dekanas visus pakvietė pusryčių. Dėkodamas renginio dalyviams už entuziazmą, jis akino juos išlikti Viešpaties artumoje ir naktinės adoracijos metu patirtą ramybę nešti į savo šeimas, draugų būrį, parapijas. -dkd-

Kaišiadorių vyskupijos katechetų savaitgalis

Lapkričio 12–14 d., Kaišiadorių vyskupijos Katechetikos centro kvietimu, vyskupijos svečių namuose Birštone susibūrė katechetai, rengiantys vaikus Sutaikinimo ir Eucharistijos sakramentams vyskupijos parapijose. Renginyje dalyvavo katechetai iš 12 parapijų. Praėjusiais mokslo metais jie lankė parapiinei katechezei skirtų seminarų ciklą, kurio metu susipažino su Vilniaus arkivyskupijos parengta rengimo Sutaikinimo ir Eucharistijos sakramentams programa ir mokėsi pagal ją dirbti. Susirinkę į Birštoną katechetai dalijosi patirtimi ir gilinosi į kai kuriuos programos aspektus. Savaitgalio programą vedusios Vilniaus arkivyskupijos Katechetikos centro vadovė Giedrė Rugevičiūtė ir mokytoja metodininkė Virginija Narauškienė skaitė teorines paskaitas ir pateikė praktinių užsiėmimų pavyzdžių. Nemaža laiko savaitgalio metu buvo skiriama maldai.

Penktadienio vakarą savaitgalio dalyviai vieni su kitais artimiau susipažino, dalijosi patirtimi ir kartu meldėsi. Šeštadienio rytą katechetai gilinosi į krikščioniškojo ugdymo pagrindus. Popietės tema buvo Šventosios Dvasios atskleidimas. Dažnam katechetui iš tiesų labai nelengva kalbėti vaikams apie Šventąją Dvasią, paaiškinti, kas ji yra ir kaip veikia. Dar sunkiau vaikams atskleisti Šventąją Dvasią taip, kad jie išmoktų atpažinti ir priimti jos veikimą.

Savaitgalio pabaiga, sekmadienio rytas, buvo skirtas vaizdo kalbai. Teorinė paskaita padėjo katechetams geriau suvokti vaizdų ir simbolių naudojimo reikšmę ir galimybes katechezėje, o praktinė veikla buvo skirta ke liams simbolių ir vaizdų taikymo būdams išmėginti.

-vp-

Renginiai Panevėžio vyskupijoje

Eucharistijos metų pradžios šventė

Lapkričio 6 d. Panevėžio sielovados centre buvo švenčiamas Eucharistijos metų atidarymas. Ta proga buvo pristatyta s. Birutės Gučaitės fotografijos paroda, skirta Eucharistijos metams. Parodos atidaryme dalyvavo Panevėžio

vyskupas Jonas Kauneckas, generalvikaras Robertas Pukenis, nemažas tikinčiųjų būrys. Parodos atidaryme vyskupas kalbėjo apie Eucharistijos vaidmenį kiekvieno krikščionio gyvenime, paprastais pavyzdžiais iš savo pastoracijos ir gyvenimo parodydamas esminę Eucharistijos svarbą. Vyskupas prisiminė sovietmečiu veikusių Eucharistijos bičiulius bei jų nuveiktus darbus. Eucharistietė s. Birutė kalbėjo apie Eucharistijos dovaną Dievo tautai.

Po to mažieji šventės dalyviai iš Kun. Kastyčio Ramanausko lopšelio-darželio, Vysk. Kazimiero Paltaroko vidurinės mokyklos bei Mikalausko pagrindinės mokyklos parodė meninę programą „Aš jums duodu naują gyvenimą“. Renginį vedė Miltinio dramos teatro aktorius Albinas Keleris. Šventė baigėsi Švč. Sakramento adoracija Marijonų koplyčioje bei šv. Mišiomis, kurias aukojo generalvikaras Robertas Pukenis.

Prezidento Valdo Adamkaus viešnagė

Lapkričio 4 d. Panevėžio miesto savivaldybės salėje Panevėžio žmonės susitiko su Respublikos prezidentu Valdu Adamkumi. Susitikime dalyvavo Panevėžio vysk. Jonas Kauneckas, vysk. Juozas Preikšas, įvairių valdžios grandžių atstovai ir specialistai, politikai, bankininkai, verslininkai, meno ir mokslo darbuotojai. Tai buvo pirmasis prezidento vizitas Panevėžyje po Seimo rinkimų.

Pradžioje šalies vadovas pasidžiaugė Lietuvos tarptautinės politikos laimėjimais ir išreiškė nusistatymą deramai sutvarkyti vidaus politikos reikalus, nepamiršti socialinės politikos reikalų, tinkamai ir skaidriai panaudoti Europos Sąjungos vienkartinės struktūrinio fondo lėšas. „Nuo to, kaip per artimiausius trejus metus panaudosime skiriamą paramą, priklausys, kaip gyvensime toliau“, – sakė Respublikos prezidentas.

„Ekranu“ generalinis direktorius Eimutis Žvybas kalbėjo apie ekonominę miesto politiką ir jos plėtros galimybes. Tuo tarpu monsinjoras Juozapas Antanavičius priekaištavo, kad labai prastai rūpinamasi šalies gyventojų socialine grove.

Po susitikimo vyko spaudos konferencija, kurioje žurnalistai domėjosi Vyriausybės formavimo peripetijomis. Po to drauge su Panevėžio vyskupu Jonu Kaunecku Lietuvos prezidentas aplankė Panevėžio katedrą, domėjosi katedros presbiterijoje esančia restauruota šv. Kazimiero freska ir barokinėmis katedroje išsaugotomis didelę meninę vertę turinčiomis šventųjų skulptūromis. Pavakare Valdas Adamkus susitiko su jaunimo organizacijų atstovais, o Miltinio teatre – su miesto teatralais.

Pertvarkyti Panevėžio ir Krekenavos dekanatą

Lapkričio 10 d. Panevėžio kurijoje vykusiame Panevėžio ir Krekenavos dekanatų kunigų susirinkime kalbėta apie dekanatų pertvarkymą bei dekanų konsultacinius rinkimus. Nuo šiol Panevėžio-Krekenavos dekanatui priklauso Katedros, Vadoklių, Lėno, Uliūnų, Ėriškių, Ramygalos, Truskavos, Anciškio, Krekenavos, Vadaktėlių, Naujamiesčio, Berčiūnų parapijos; Panevėžio I dekanatui – Šv. Petro ir Povilo, Marijonų, Pajstrio, Spirakių, Karsakiškio, Geležių, Miežiškių, Velykių, Raguvos, Šilų, Smilgių parapijos.

Vyskupas Jonas Kauneckas, remdamasis vokiečių teologų išvalgomis apie Bažnyčios padėtį Vokietijoje, susirinkusiems kunigams perskaitė pranešimą apie šiandienės Bažnyčios perspektyvas. Komentuodamas Eucharistijos metų paskelbimą, ganytojas atkreipė dėmesį į popiežiaus apaštališkąjį laišką *Mane nobiscum Domine*, kuriame raginama atrasti Eucharistijos dovaną kaip šviesą ir jėgos versmę kasdieniam gyvenimui moralinės sumaišties sujauktame pasaulyje. -kad-

Kun. Antano Jurgaičio, Mažeikių Švč. Jėzaus Širdies parapijos rezidento, viešas laiškas Telšių vyskupui Jonui Borutai SJ

Jo Ekscelencijai
Telšių vyskupui dr. Jonui Borutai SJ

Šv. Pijaus X brolijos (lefebristų) leidinyje – žurnale „Pulkim ant kelių“ 2004 m. spalio – gruodžio mėn. Nr. 2 (15), psl. 25 yra atspausdintas mano Vėlinių pamokslas „Atmink, žmogau, kad dulkė esi ir į dulkes pavirsi“. Šio pamokslo pabaigoje yra pridėtas žurnalo redakcijos priedas: „Rez. Jubil. Antanas Jurgaitis – tradicinėms šv. Mišioms ištikimas kunigas Mažeikiuose, Švč. Jėzaus Širdies parapijoje“.

Skaitytojams turbūt susidaro įspūdis, kad aš priklausau Bažnyčios pasmerktai Šv. Pijaus brolijai, laikau šv. Mišias Šiauliuose ir galbūt Vaidaičių parapijos Pašilės kaimo kapinaitėse to kaimo gyventojų K. Krapauskio pastatytoje ir lefebristų pašventintoje koplytėlėje, nepaisydamas Bažnyčios įsakytų taisyklių, pagal senąjį Mišiola.

Prisipažįstu, kad turiu ryšių su Šv. Pijaus X brolija ir laikiau Mišias Šiauliuose pagal jų vartojamą Mišiola.

Šiuo raštu paneigiu minėtą „Pulkim ant kelių“ žurnalo redakcijos priedas, pareiškiu, kad nepriklausau jokiai Bažnyčios pasmerktai brolijai, pažadu nutraukti visus ryšius su minėta brolija, nepasiduoti Pašilės kaimo gyventojų K. Krapauskio prašymams laikyti pamaldas anksčiau minėtoje Pašilės kaimo koplytėlėje, šv. Mišias ir kitas apeigas atlikti pagal Bažnyčios įsakytas ir aprobuotas liturgines knygas. Taip pat pareiškiu, kad buvau, esu ir iki mirties būsiu ištikimas Šventajai Katalikų Bažnyčiai.

Kadangi žinia apie mano ryšius su Šv. Pijaus X brolija tapo plačiai žinoma, prašau šį mano raštą paskelbti Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centro leidinyje „Bažnyčios žinios“ ir Šv. Pijaus X kunigų brolijos leidinyje „Pulkim ant kelių“.

2004 m. lapkričio mėn. 12 d.

Kun. jubil. Antanas Jurgaitis

Nauji leidiniai

2005 m. sekmadienių mišiolėlis Gyvoji Duona. Parengė Palendrių Šv. Benedikto vienuoliai. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai. 2004. – 448 p.

Naujoje knygelėje – pateikta sekmadienio Mišių tvarka ir tekstai 2005-iesiems, o tiksliau, liturginiams metams. Šios knygelės tikslas – padėti gauti dar didesnės dvasinės naudos iš Mišių liturgijos, kuri su savo skaitiniais, dėkajimo ir kitomis giesmėmis, Eucharistijos ir kitomis maldomis yra nuostabiausias Katalikų Bažnyčios lobynas. Knygelėje rasite visus šiuos tekstus, jūsų dėmesiui bus pateikti atliepai, giesmės bei skaitiniai. Taip dar dėmesingiau galėsite sekti liturgiją, sąmoningiau ir vaisingiau dalyvauti Mišiose.

Metai su Šventuoju Raštu – 2005: skaitiniai kiekvienai dienai, maldos apaštalavimo intencijos / parengė Lioginas Virbalas SJ. – Vilnius: Jėzuitų ekonomo tarnyba, 2004. – 32 p.

Tai nedidelė, patogi nešiotis knygelė – 2005 metų kalendorius su nurodytais liturginiais Šventojo Rašto skaitiniais. Knygelėje yra ir įvairių maldu.

Anthony F. Chiffolo. Šimtas Marijos vardų: istorijos ir maldos. – Vilnius: Katalikų pasaulis, 2004. – 272 p.

Knygoje – šimtas vardų, kuriais visų tautų, visų laikų tikintieji savo maldose kreipiasi į Dievo Motiną Mariją. Analizuodamas jų kilmę, autorius rėmėsi dokumentais, ankstyvųjų laikų Bažnyčios raštais, taip pat pastarųjų metų bibliniais bei teologiniais tyrinėjimais. Tai naujas katalikiškosios minties požiūris į Dievo Motinos vardus, jų istoriją bei dvasinę prasmę. Tradicinės ir naujos maldos teikia nuostabus peno dvasios ugdymui, padeda įsisavinti katalikišką Marijos gerbimo tradiciją.

Lietuvoje – šv. Kazimiero atvaizdas

Lapkričio 10 d. Taikomosios dailės muziejuje veikiančios sakralinės dailės ekspozicijos traukos centru tapo italų dailininko Carlo Dolci XVII a. paveikslas „Šventasis Kazimieras“ iš garsiosios Pitti rūmų galerijos Florencijoje.

Vieno paveikslo parodą atidarė ši unikalų meno kūrinį į Lietuvą atvežęs premjeras Algirdas Brazauskas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, Italijos ambasados ir Italų kultūros instituto Vilniuje vadovai, didelis būrys dvasininkų, muziejininkų, pirmųjų parodos lankytojų. Pasak parodos rengėjų, iš Florencijos atvežtas paveikslas yra žinomiausias ir labiausiai paplitęs Europoje bei pasaulyje šventojo Kazimiero, dangiškojo Lietuvos globėjo, atvaizdas.

Paveikslas eksponuojamas šalia Lietuvos dailės muziejuje saugomo dar vieno C. Dolci autorystei priskiriamo paveikslo „Švč. Mergelė Marija Sopulingoji“ iš grafų Tiškevičių kolekcijos, kitų to laikotarpio sakralinės dailės kūrinių ir šv. Kazimiero ikonografijai skirtos parodos. Abipus paveikslo rodomos ir vienos puošniausių pasaulyje Pitti galerijos interjerų spalvotos nuotraukos.

Pasak menotyrininkės Rūtos Janonienės, „šis paveikslas paperka savo menine įtaiga, išgyvenimo autentiškumu ir atlikimo profesionalumu, nors autorius nesiekė tikroviškumo ir istorinio tikslumo“. Tamsaus kolorito paveiksle puošniuose rėmuose šv. Kazimieras vaizduojamas maldos ekstazėje, į dangų nukreiptu apšviestu veidu, su aureole ir karališkąja mantija, giedantis giesmę Marijai „Omni die dic Mariae mea laudes anima“, kurią, kaip skelbia legenda, pats sukūręs, o ritinėlis su jos žodžiais rastas karalaičio sarkofage. Viena šventojo ranka glaudžiama prie krūtinės, kitoje jis laiko ritinį su visais šios giesmės žodžiais, šalia – baltos lelijos ir princo karūna.

-sm-

Betliejaus taikos ugnies akcija

Lietuvoje veikiančios skautų organizacijos rengia akciją „Betliejaus taikos ugnis“. Paprastas ir iškalbingas ženklas – ugnis, uždegta Jėzaus gimimo vietoje, primena tikrąją Kalėdų prasmę.

Ši akcija prasidėjo 1980 m. Austrijoje, kai skautai Betliejaus ugnį paskleidė po visą šalį, o kitais metais – po Europos šalis. Lietuvoje skautai šią ugnį perduoda jau aštuntus metus. 2002 m. Betliejaus ugnies akciją pirmą kartą drauge vykdė dauguma Lietuvoje veikiančių skautų organizacijų. Bendra akcija reikalauja išmokti dirbti kartu, išklausti kitų nuomones bei įgyvendinti bendrus tikslus.

Šiais metais Betliejaus ugnis bus perimta iš Lenkijos harcerų gruodžio 17 dieną. Gruodžio 18 d. ši ugnis pradės skliti visoje Lietuvoje. Tikimasi, kad į akciją įsitrauks kuo daugiau parapijų ir bendruomenių.

Lietuvos lenkų harcerų sąjungos pirmininkas Adam Blaškevič
Lietuvos nacionalinės Europos skautų asociacijos generalinė skaučių komisarė Daiva Nakrošienė
Lietuvos skautijos tarybos pirmininkas Mindaugas Mincė
Lietuvos skautų sąjungos tarybos pirmininkas Algirdas Berkevičius
Studentų skautų korporacijos „Vytis“ ir Akademikų skaučių draugovės pirmininkas Jonas Mikaliūnas

VIEŠPATIES UŽGIMIMAS

Kristaus Gimimas (Kalėdos)

Iz 9, 1–3. 5–6; Tit 2, 11–14; Lk 2, 1–14

Šiandien niekas neabejoja Jėzaus asmens realumu. Net sovietmečio istorikai pripažino Jėzaus istoriškumą. Bet nepalyginti svarbesnis klausimas, kas buvo Jėzus? Šis klausimas iškrinta iš empirinių mokslų srities ir atsiremia į mūsų tikėjimą. Prašykime Viešpatį tikėjimo šviesos suprasti Jėzaus įsikūnijimo prasmę.

Gerieji žmonės, ši Viešpaties Gimimo šventė, kuria šiandien džiaugiamės, pirmiausia yra ne kūdikėlio Jėzaus, bet mūsų šventė, mūsų užgimimas. Evangelijoje girdėjome brangius žodžius: „Ramybė jo mylimiems žmonėms“. Šiuos žodžius galime pavadinti trumpa Kristaus Evangelijos santrauka. Jais išreiškiama tai, ką vėliau pasakys pats Jėzus pokalbyje su Nikodemu: „Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, neprazūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą“.

Kalėdų dieną kiekvienam kunigui leidžiama aukoti trejas šventąsias Mišias. Aiškinama, kad tuo išreiškiamas trejopas Jėzaus gimimas. Pirmasis ir visų svarbiausias yra tas, kuriuo dangiškasis Tėvas nuo amžių gimdo savo viengimį Sūnų, perteikdamas jam savo dievišką prigimtį. Antrasis gimimas – tai jo žemiškasis gimimas iš mergelės Marijos. Trečiasis gimimas vyksta kiekvieną dieną ir valandą, kai Kristus dvasiniu būdu savo malone ir meile gimsta žmogaus sieloje. Kiek kartų tai kartojasi žmonijos istorijoje! Vieno širdyje tikėjimo žiburėlis nuo pat Krikšto valandos, geriams tėvams prižiūrint, išauga į šviesų žiburį. Kitam tikėjimo šviesa nušvinta staiga, kaip žvaigždė Rytų išminčiams. Dar kitą ilgai kamuoja beprasmybės jautimas, kol vieną kartą tarsi skaudulys pratrūksta, ir ateina ramybė.

Ak, tu, žemės keleivi, ar žinai, kur link keliauji klupdamas ir prisikeldamas? Kiek kartų tavo akis viliojo apgaulingi žiburiai, kiek kartų jauteisi suradęs ramybės uostą, kiek kartų mėginai įsikurti savo iliuzijų „mieste“?.. Gal tik vieno tau stinga, kad tavyje gimtų tasai, kuris parodytų, kaip Dievas pamilo pasaulį, kad pagaliau tavoji širdis, atsirėmusi į šį vienintelį tikrą, vienintelį nemeluojantį, nepaperkamą, nurimtų kaip kūdikis motinos rankose.

Paklauskime trumpos istorijos apie rašytojo Pauliaus Klodelio atsivertimą. Tai įvyko 1886 metais per Kalėdas. Vaikščiodamas Paryžiaus gatvėmis, jis pasijuto nuvargęs ir užsuko į bažnyčią norėdamas truputį pailsėti. Buvo giedami Mišparai. Paulius klausėsi giedamų psalmių, kai staiga jo širdies gelmėje įvyko nesuprantamas perver-smas, kurį jis pats aprašo šiais žodžiais: „Vienu akimirksniu mano širdis buvo pagauta, aš tikėjau! Aš tikėjau su tokiu galingu dvasios pritarimu, tarsi mano būtybė būtų kažkokios jėgos pakelta. Aš tikėjau su tokiu įsitikinimu, su tokiu neaprašomu tikrumu, kad neliko mažiausios vietos jokiai abejonei, buvau visiškai tikras, kad jau jokios knygos, jokie žmonių samprotavimai, jokie gyvenimo netikėtumai mano tikėjimo neišjudins“.

Jeigu jauti savo širdyje nerimą, nepasitenkinimą, pasikviesk iš Betliejaus prakartėlės savo Viešpatį, tegimsta jis iš naujo tavo širdyje. Jis ne tiktai silpnas kūdikis, bet ir Visagalis Dievas. Jis tavęs laukia. Jis nori tavo širdyje parengti šventovę ir apsigyventi, nuramindamas tavo ir troškulį, ir alkį, ir nerimą.

Šį šventą rytmetį susirinkę į bažnyčią jaučiamės atiduodą duoklę gražiai kalėdinei tradicijai. Bet ar pagalvojame, kad Kalėdų šventė laukia iš mūsų daugiau. Tai ne vien Jėzaus užgimimo šventė, bet tai visų mūsų dvasinio gimimo šventė. Sakysite, kad šiandien mes taip paskendę tamsoje, mūsų tikėjimas toks nusilpęs, mūsų meilė tokia atšalusė... Ar dar galima mūsų nukrikščionėjusioje visuomenėje kalbėti apie atgimimą?

Šiandien Bažnyčia rodo mums šviesią tikėjimo žvaigždę, ryškiai spindinčią šią trumpiausią metų dieną. Iš tiesų taip maža šviesos danguje ir žemėje, bet tas dangiškas svečias, toji dieviškoji dovana Motinos rankose verčia stipriau plakti mūsų širdis. „Dievas taip pamilo pasaulį...“ Šiuo Sūnaus užgimimu Dievas siunčia žemėn savo meilės pabučiavimą. Negana to – jis pats aplankė savo mylimus žmones! Tai mums dieviškas laidas, kad mūsų pastangos atgimti bus vainikuotos pergale.

Piemenėlius prie gimusio Kūdikio pakvietė angelai, išminčius atviliojo pasirodžiusi žvaigždė. O kas mus visus verčia nerimti, ieškoti? Skaitome knygas, naršome po internetą, važinėjame po užsienius. O Dievas taip netoli. Jis kviečia kiekvieną žmogų į draugystę. Ar dar galėjo Dievas pateikti didesnę savo meilės įrodymą, kaip siųsdamas savo Sūnų?!

Mūsų vyskupai, vykdydami Šventojo Tėvo norą, šiuos metus paskelbė Eucharistijos metais. Tegu šie metai būna mūsų krikščioniškos tapatybės atkūrimo metai. Pažvelkime šiais metais į savo sąžines, būkime uolesni bažnyčios lankytojai, suraskime laiko pabūti prie adoracijai išstatyto Švenčiausiojo Sakramento. Laikas jau tau, Šventoji Lietuva, tiek metų nešusiai svetimųjų jungą, grįžti prie savo tikrojo Karaliaus!

Parengė V. S.

Kardinolo A. J. Bačkio homilija per Aušros Vartų Gailestingumo Motinos atlaidus

2004 11 14

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II savo enciklikoje *Ecclesia de Eucharistia* sako: „Kontempliuoti Kristaus veidą ir kontempliuoti kartu su Marija – štai „programa“, kurią nurodžiau auštant trečiajam tūkstantmečiui“.

Prieš mėnesį Šventasis Tėvas paskelbė Eucharistijos metus, kviesdamas giliau įsimąstyti į eucharistinio Jėzaus slėpinį, atidžiau pažvelgti į Išganytojo dosnumą. Šiandien mes švenčiame Aušros Vartų Gailestingumo Motinos iškilnę. Kas geriau mums gali atskleisti Eucharistijos prasmę ir esmę, jeigu ne Dievo Motina? Kiekvienais metais Vilniaus gatvėmis Dievo Kūno iškilnės procesijoje nešame Jėzų Švenčiausiąjame Sakramente iki Aušros Vartų šventovės, kur Sūnaus ir Motinos susitikimas pripildo mus tikėjimo džiaugsmo. Ateikime šiandien pas Mariją. Ateikime į jos tikėjimo, vilties ir meilės mokyklą, kad išmoktume su Marija atpažinti ir mylėti Jėzų Kristų, realiai esantį Švenčiausiąjame altoriaus Sakramente.

Minėtoje enciklikoje Šventasis Tėvas sako: „Jeigu Eucharistija yra tikėjimo slėpinys, kuris pranoksta mūsų protą, kad esame verčiami gryniau atsiduoti Dievo Žodžiui, tai, ugdant tokią laikyseną, niekas kitas, išskyrus Mariją, negali būti mūsų ramstis ir vadovas“ (54).

Tikėjimas leido Dievo Žodžiui įsikūnyti Marijoje. Ji daug dalykų nesuprato, tačiau įtikėjo, nes aiškiai žinojo viena: Dievas nori pasinaudoti jos gyvenimu savo veikimui žemėje. Šito jai pakako, kad ištartų nuolankų, tačiau tvirtą ir amžiną „taip“ Dievo valiai, kad suteiktų laisvę Dievo veikimui.

Tikėjimas dažnai mus veda ten, kur mes patys vieni niekada nenuėitume. Tik visiškai pasitikėjimas Viešpačiu leidžia jam pasinaudoti mūsų gyvenimu ir atlikti nuostabius darbus. Tereikia atpažinti Dievą, kaip jį atpažino Emauso mokiniai drauge laužydami duoną. Viešpats yra arti mūsų. Jis pasiliko tarp mūsų slypij trapiuose duonos ir vyno pavidaluose, kad mes nuolat jaustumė jo artumą, kad turėtume drąsos ir jėgų atlikti mums patikėtą misiją ir savo gyvenimu kurti gerį žemėje.

„Nelaikyk, – ragina šv. Kirilas Jeruzalietis, – duonos ir vyno vien natūraliais elementais, nes Viešpats aiškiai pasakė, kad jie yra jo Kūnas ir Kraujas; taip tikina tavo tikėjimas, nors pojūčiai nori įteigti kita“.

Kaip sunku išmintingam mūsų dienų žmogui patikėti šiuo nuostabiu stebuklu. Kaip sunku pripažinti, kad tikėjimo kelyje mums yra būtini tarpininkai. Pasikliaudamas sava išmintimi ir žiniomis, žmogus vis mažiau linkęs pasinaudoti tarpininkais. Tačiau Dievas mus sukūrė tokius, kad be tarpininkų negalime išsiversti. Gimusiam kūdikiui reikalinga motinos globa, kitaip jis mirtų. Gyventi ir augti tikėjimu mums irgi reikia tarpininko, kuris padėtų atsigręžti į nuostabias dangaus do-

vanas. Todėl iš Dievo rankų turime Mariją, kad ji išmokytų mus nuolankia širdimi priimti tikėjimo slėpinius.

Tikėjimas į mūsų gyvenimą sugrąžina *viltį*. Kiekvieną dieną girdime apie siaubingus nusikaltimus, padarytus žmogaus rankomis. Baimė ir netikrumas dėl rytdienos vis labiau užvaldo pasaulį. Daug nerimo ir sumišimo yra ir tarp mūsų. Nerimaujame dėl savo tautos ateities, kankinamės dėl šeimos ar asmeninių problemų. Dar niekada nebuvo girdėti tiek nusivylimo ir depresijos balsų, nei šiandien. Kaip išsivaduoti iš šios mūsų laikų nerimo rykštės?

Geriausias būdas – žvelgti į Mariją. Romoje, Šv. Petro bazilikoje, yra garsioji Mikelandželo skulptūra *Pieta*. Marija laiko ant kelių negyvą savo Sūnaus Jėzaus kūną. Daugybė žmonių plaukia pažiūrėti šios skulptūros. Pakėlus akis į šį meno šedevrą, žvilgsnį prikausto ramus Marijos veidas. Atrodo keista, kaip motina, kuri ant savo kelių laiko žmonių sudarkytą Sūnaus kūną, gali išlikti tokia rami ir susikaupusi, net švelniai susimąsčiusi. Jos žemai nuleistos akys nežiūri į Sūnaus lavoną, o atrodo, žvelgia į savo širdį, kurioje Jėzus yra gyvas. Atrodo, kad ji kalbasi su Sūnumi, kuris niekada nemirė jos širdyje. Ar ne čia glūdi Marijos vilties paslaptis?

Jėzus, Dievo Sūnus yra gyvas! Tai yra ir mūsų vilties pagrindas. Šv. Apaštalas Paulius mus ragina: „Todėl visiškai pasitikėdami artinimės prie malonės stalo, kad patirtume gailestingumą ir rastume malonę gauti pagalbą deramu laiku“ (*Žyd 4, 16*).

Ne veltui Šventasis Tėvas Eucharistijos metus paskelbė tuoj po Rožinio metų. Jis gerai supranta, kad Motina parengia vaikus priimti Sūnaus įsikūnijimo slėpinį. Todėl popiežius Mariją pavadino „Eucharistijos moterimi“. Moteris, kurios viltis suteikia jėgų pavargusiam pasauliui, kuri ima mus už rankos ir veda prie savo Sūnaus Švenčiausiąjame altoriaus Sakramente. Ji kviečia drauge suklupti tylijoje adoracijoje, tikėjimo akimis išžiūrėti į Ostiją ir nuolankia širdimi priimti Dievo Gailestingumo dovaną, kuri atneša į mūsų gyvenimą tikrąją viltį.

Vilties neįmanoma užsklęsti savo širdyje. Ji trokšta dalytis ir reikštis *meile*. „Esu su jumis per visas dienas“ (*Mt 28, 20*), – sako Viešpats. Kas, jei ne meilė įkalino Dievą mūsų bažnyčių tabernakuliuose? Meilė išvedė Jėzaus besilaukiančią Mariją tarnauti savo giminaitei Elzbietai. Kaip gražiai Šventasis Tėvas pavadino Mariją: „pirmuoju tabernakuliu istorijoje, – kur Dievo Sūnus, dar neregimas žmogaus akimis, leidžiasi pagarbinamas Elzbietos, jo šviesai tartum sklindant per Marijos akis ir balsą“ (55). Toliau Šv. Tėvas mus ragina: „Įsiklausykime į Švenčiausiąją Mergelę Mariją, kurioje Eucharistijos slėpinys labiau negu kokiame kitame asmenyje suspindi kaip šviesos slėpinys. Žvelgdami į ją, pradedame pažinti perkeičiančią Eucharistijos jėgą. Joje išvystame meilės perkeistą pasaulį. Įsimąstydami į ją, kuri buvo paimta į dangų su kūnu ir siela, matome auštant, „naują dangų“ ir „naują žemę“, kuri atsivers mūsų akims sulig Kristaus grįžimu“.

Evangelijoje Kristus mums sako: „Kaip mane siuntė Tėvas, tai ir aš jus siunčiu“ (Jn 20, 21). Tėvas dovanoja pasauliui savo Sūnų. Šiandien Dievas kviečia kiekvieną iš mūsų laisva valia dovanoti save žmonijai, kad pasaulyje būtų daugiau meilės, daugiau gerumo. Dievas laukia, kad mes padėtume jam perkeisti pasaulį. Ar išdrįsime atsiliepti į šį Dievo kvietimą?

Maitindamiesi Viešpaties Kūnu, tampame broliai ir seserys Kristuje. Esame vienos šeimos nariai. Nesvarbu, kad esame tokie skirtingi. Ir žemiškoje šeimoje vaikai būna skirtingi. Svarbu, kad, gavę Dievo meilės ir gailėstingumo dovaną, negalime likti abejingi, pikti ir vieniši. Vienybė su Kristumi suvienija mus tarpusavyje, nes Kristaus auka ant kryžiaus buvo už visus žmones. Jis neskirstė žmonių į gerus ir blogus, – jis visus mylėjo ir atidavė save, idant kiekvienas turėtų galimybę atsiversti ir priimti Dievo meilės dovaną. Jėzus ir Marija labiausiai trokšta, kad priimtume Dievo meilės, jo gailėstingumo dovaną, atpažindami savo nuodėmę, nuosirdžiai ją apgailėdami ir prašydami Dievo pagalbos. Atnaujinta širdimi, mylėdami ir darydami gera, kursime „naują žemę“, kurios visi esame išsiilgę.

Gailėstingoji Dievo Motina dieną naktį budi Aušros Vartų kopyčioje ir meldžia mums atsivertimo, meldžia sugrįžimo pas jos Sūnų malonės. Visi drauge šiandien melskime sau, savo šeimoms, savo tautai ir visam pasauliui Dievo gailėstingumo. Prašykime drąsos ir jėgų skleisti meilę, gerumą, gailėstingumą ir džiaugsmą, kuriais skelbime Dievo karalystės buvimą čia, tarp mūsų. Amen.

Kardinolo A. J. Bačkio pamokslas Šv. Kazimiero jubiliejinių metų užbaigimo proga

Vilniaus arkikatedra bazilika
2004 11 21

Ši sekmadienį gražiai susitinka dvi prasmingos šventės: liturginių metų užsklandoje minime Kristaus Karaliaus šventę, o drauge užbaigiame šventojo Lietuvos Karaliaučio Kazimiero metus. Tai dar viena proga geriau suprasti, kas yra Kristus Karalius ir kas yra žmogus, kuris šiam Karaliui paaukojo savo gyvenimą.

Šios dienos Evangelija mums labai aiškiai sako, kad Kristus nėra žemiškosios garbės valdovas. Jis nesiekė aukštų postų ar pripažinimo. Kristus yra Meilės Karalius. Meilės, kuri nuvedė jį ant kryžiaus. Meilės, kuri kvietė paaukoti gyvybę, idant dovanotų gyvenimą tiems, kuriuos myli. Meilės, kuri užmiršta save ir žvelgia į kitą. Kristaus sostas – kryžius. Kristaus karališkas vainikas – erškėčiai. Kristaus dvariškiai – saujelė apaštalu, kurie nesuprato savojo Karaliaus, dažnai jį skaudino, apleido skaudžią valandą. Tačiau Kristus

nepabūgo paniekos, nesupratimo, atmetimo, net mirties. Jis sakė: „Kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus patrauksiu prie savęs“ (Jn 12, 32).

Kryžius yra žmonijos atpirkimo ir tikrosios laimės versmė. Tačiau ar mes atpažįstame ant kryžiaus prikaltą jį kaip žmonijos Karalių? Ar Kristus Karalius, žmonių pykčio ir nesupratimo nukankintas ant kryžiaus, atranda vietą mūsų širdyje? Ar mes nesibodime jo vargingos išvaizdos? Ar neieškome patrauklesnių, gražesnių, turtingesnių karaliukų?

Karalaitis Kazimieras mums savo gyvenimu liudija, ką reiškia susitikti su Kristumi Karaliumi. Apsuptas tėvo dvaro malonumų, jis nepasimetė tarp žemiškos prabangos ir galimybių, bet su jaunatvišku įkarščiu ieškojo didžiausio lobio, kurio troško širdis. Ir dėl šio lobio ryžosi visa prarasti, kad tik jį įgytų. Koku būdu Kazimieras Jo ieškojo? Istoriniai šaltiniai mums pasakoja, kad šv. Kazimieras visų pirma buvo *maldos žmogus*.

Ar šiandien suvokiame tikrąją maldos reikšmę? Esame įpratę kreiptis į Dievą tuomet, kai ko nors stokojame, kai esame prislėgti ir nerandame išeities. Na, dar kartais iš įpročio, tradicijos kartojame išmokus ritualinius žodžius ar veiksmus, neįsigilindami, nesuvokdami jų prasmės ir esmės. Visai kitaip meldėsi šv. Kazimieras. Jo nebaugino nakties vėsa, kai viską palikęs, suklupęs prie uždarytų šios Katedros durų iki ryto kalbėjosi su savo širdies Karaliumi, meilės įkalintu tabernakulyje. Jis stengėsi suprasti jo meilę, pažinti jo gailėstingumą ir atsiliepti į jo auką savuoju gyvenimu.

Tikroji malda yra vidinis susitelkimas, kuriame pripažįstame savąjį skurdą, kad ir kilmingais drabužiais pridengtą. O drauge matome begalinę Dievo meilę ir gailėstingumą, kuris nesibodi mūsų skurdo, mūsų nuodėmių, bet kantriai laukia, kol mes jas atpažinsime, išpažinsime ir maldausime Viešpatį gailėstingai atleidimo. Tikroji malda – išiklausymas į Dievo valią savo gyvenime ir paklusimas jai, kad atlikčiau man skirtą misiją šioje žemėje.

Šventasis Kazimieras žemiškųjų tėvų buvo skirtas paveldėti karališkąjį sostą, tačiau Kristus Karalius jam skyrė kitą dalią: tapti maldos, gerumo, gailėstingumo ir tyrumo apaštalu. Žemiškieji valdovai jau nukeliavo į istoriją. O karalaitis Kazimieras ir šiandien yra mūsų mokytojas ir globėjas kelyje į amžinybę.

Šventasis Tėvas Jonas Paulius II apie šv. Kazimierą sako: „Šventumo, su kuriuo toji jauna siela priartėjo prie Dievo Jėzuje Kristuje, pagrindinė versmė buvo meilė. Jėzaus Kristaus duotasis meilės įsakymas Kazimierui buvo tarsi maistas, kuriuo jis nuolat maitino savo mintis, jausmus ir darbus“. Šie Šventojo Tėvo žodžiai labai aiškiai atskleidžia, iš kur karalaitis Kazimieras sėmėsi jėgų ir drąsos, o svarbiausia, – iš ko jis išmoko mylėti. Nukryžiuotoji Meilė, prabilusi į jo širdį, surado čia atgarsį ir įkurdino joje savo karalystę.

Nėra nieko gražesnio žemėje už žmogų, kuris leidžia įkurti savo širdyje Dievo karalystę. Ten yra tas slaptasis kampeelis, apie kurį kalba Jėzus, mus mokydamas: „Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui“ (Mt 5, 6). Tylioje maldoje Tėvas mums apreiškia savo Sūnų, kuris įsikūnijęs šiame gyvenime, kuris veikia šių dienų pasaulyje. Būtent slaptajame kambarėlyje, iš maldos kaip nuostabos Dievo gerumu, gimsta tikroji meilė. Ji kitokia nei pasaulio meilė, ji – nesavanau-diška. Kylanti iš gilaus nuolankumo ir įsiklausymo į Dievo žodį ji atveria mūsų širdį Viešpaties malonei.

Šv. Kazimieras mėgo melstis bažnyčioje. Čia jis atradavo *Kristų Eucharistijoje*. Kristaus Auka ant kryžiaus, sudabartinta Eucharistijoje, yra tas pats realus, gyvas Jėzus Kristus, pasilikęs tarp mūsų. Kaip sunku šių dienų žmogui atpažinti Dievą, pasislėpusį trapiuose duonos pavidaluose. Reikia didelio tikėjimo ir pasitikėjimo, kuris neįmanomas be nuolankios maldos. Štai kodėl šv. Kazimieras nebijojo būti išjuoktas dvariškių bei panaktinių ir nuolankiai klūpojo prie šventovės durų laukdamas, kada jos atsivers ir jis galės ateiti pas Tą, kurio taip nuoširdžiai troško, kurį taip karštai mylėjo.

„Ir štai aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28, 20), – sako Kristus. Šiais žodžiais esame kviečiami išdrišti ne vien lūpomis jį išpažinti, bet ir visa širdimi jo ieškoti, pažinti jo tikrąją meilę ir atsiliepti į ją imantis kiekvienam iš mūsų skirtos žemiškos misijos. Tokios drąsos mums gali suteikti tik nuoširdus tikėjimas ir malda, kuri padės mums susitikti su Dievu, apreiškusiu save Evangelijoje ir šiandien iš tiesų esančiu čia, tarp mūsų.

Šventasis Tėvas šiuos metus paskelbė Eucharistijos metais. Savo enciklikoje *Ecclesia de Eucharistia* jis rašo: „Partartina ilgiau su Kristumi pabūti ir, prisiglaudus prie jo krūtinės kaip mylimajam mokiniui (plg. Jn 13, 25), pasijusti paliestam jo širdies begalinės meilės. Mūsų epochoje krikščionybė turi išsiskirti pirmiausia ‘maldos menu’ (48), todėl iš naujo turi rasti poreikis kupinam meilės ilgesnį laiką pasilikti priešais Švenčiausiąjame Sakramente esantį Kristų, su juo dvasiškai kalbantis ir tyliai adoruojant. Daug kartu, brangūs broliai ir seserys, tai dariau ir susilaukiau jėgų, paguodos ir pasparties!“

Prašykime šv. Kazimiero, kad išmokytų mus nuoširdžiai malda ieškoti Kristaus Karaliaus, ant kryžiaus dovanojusio mums naują gyvenimą ir amžiams pasilikusio Švenčiausiąjame altoriaus Sakramente. Pasilikusio tabernakulio slėpinyje, idant būtų mūsų dvasiinio gyvenimo maistu ir bendrakeleiviu į amžinuosius Tėvo namus.

Afrikos ir Europos vyskupų susitikimas

(KAP, CCEE) Lapkričio 10–13 d. Romoje vyko Afrikos ir Madagaskaro vyskupų konferencijų simpoziumo (santrumpa: SECAM) ir Europos vyskupų konferencijų tarybos (santrumpa: CCEE) susitikimas – simpoziumas, kurį globojo Tautų evangelizavimo kongregacija. Tai buvo reikšmingas ir pirmutinis tokio pobūdžio susitikimas. Simpoziume dalyvavo apie 160 delegatų iš Europos ir Afrikos šalių, jame taip pat dalyvavo katalikų plėtros bei pagalbos organizacijų atstovai. Simpoziumo tema „Bendrystė ir solidarumas tarp Afrikos ir Europos“. Šiame tarpžemyniniame vyskupų susitikime dalyvavo ir skaitė pranešimą kardinolas Audrys Bačkis.

Simpoziume nutarta glaudžiai bendradarbiauti kovojant su skurdu ir neteisingumu, taip pat siekiant taikos, žmogaus teisių garantijų ir naujos pasaulio tvarkos. Simpoziumo dalyviai paskelbė bendrą dokumentą, kuriuo kreipiasi į Europos Sąjungą ir Afrikos Sąjungos šalis, ragindami imtis ryžtingų priemonių, siekiant per būsimąjį dešimtmetį padaryti galą bado tragedijai. Be to, raginama rasti užsienio skolų problemos sprendimą. Pasak bendro Afrikos ir Europos vyskupų pareiškimo, susiduriant su smurtu, neteisybe, neraštingumu, AIDS, gamtos išteklių švaistymu, krikščionims tenka pareiga siekti solidarumo, taikos, teisingumo ir susitaikinimo

Lapkričio 13 d. su Afrikos ir Europos vyskupų simpoziumo dalyviais kalbėjosi popiežius Jonas Paulius II. Jis paskelbė apie ketinimą sušaukti antrą Vyskupų sinodą, skirtą aptarti Bažnyčios misiją Afrikoje. Pirmasis Afrikai skirtas Vyskupų sinodas posėdžiavo Vatikane 1994 m. Šiuo Sinodu buvo pradėta žemynų vyskupų susitikimų eilė. Vyskupų sinodo Afrikai apibendrinamąjį dokumentą, posinodinį apaštališkąjį paraginimą *Ecclesia in Africa* popiežius paskelbė 1995 m. rugšėjo mėn. keliaudamas po Afrikos šalis.

Kalbėdamas simpoziumo dalyviams Šventasis Tėvas džiaugėsi vyskupų parodytu brolystės liudijimu ir jų energingu pasiryžimu „atsiliepti į krikščioniškojo tikėjimo aiškinimo iššūkius globalizuotoje visuomenėje“. Pasak popiežiaus, susitikimas sustiprino ryšius tarp Europos ir Afrikos kultūrų be mentaliteto. Jis sakė lydėjęs simpoziumo darbą malda, ypač prašydamas šv. Augustino, „tilto tarp Afrikos ir Europos“, užtarimo. Šventasis Tėvas priminė, kad Bažnyčia mini 1650-ąsias šv. Augustino gimimo metines.

Lapkričio 12 d. simpoziume pranešimą skaitė Popiežiškosios teisingumo ir taikos tarybos pirmininkas kardinolas Renato Martino. Kardinolas Martino apžvelgė šalis, kuriose iki šiol vyksta ginkluoti susirėmimai: tai Sudanas, Ruanda, Burundis, Kongas, Dramblio Kaulo Krantas, Liberija, Siera Leonė, Nigerija, Angola, Kongas (Brazavilis), Centrinė Afrikos Respublika ir Kamerūnas. Dėl šių konfliktų 16 mln. Afrikos gyventojų buvo priversti palikti gyvenamąsias vietas, o 6 mln. tapo pabėgėliais. Kardinolas Martino taip pat kalbėjo

apie Katalikų Bažnyčios pasirengimą bendradarbiauti su Pasaulio Fondu, kovojant su pandemiais susirgimais, žinoma, laikantis Bažnyčios moralės mokymo normų. Kardinolas baigė savo pranešimą, iškeldamas įvairiose srityse pastebimą Bažnyčios tarnavimą vargingiausiems Afrikos gyventojams.

Tarptautinis naujosios evangelizacijos kongresas Paryžiuje

Spalio 23 – lapkričio 1 d. Paryžiuje vyko Tarptautinis naujosios evangelizacijos kongresas. Tai jau antrasis toks evangelizacinis kongresas, pirmasis praėjusiais metais vyko Austrijos sostinėje Vienoje. Naujųjų bažnytinių judėjimų paskatinti, keturi Europos šalių kardinolai, pasitelkdami bažnytinius judėjimus bei bendruomenes, nutarė rengti tokius tarptautinius naujosios evangelizacijos kongresus vis kitame Europos mieste. Kiti vyks Lisabonoje, Briuselyje, Budapešte. Naujosios evangelizacijos kongrese dalyvavo apie 4 tūkstančiai dalyvių iš įvairių pasaulio šalių, daugiausia iš tų, kuriose vyko arba vyks tokie kongresai. Paryžiaus kongrese dalyvavo 10 atstovų iš įvairių Lietuvos vietovių.

Rytis Notre-Dame katedroje vykdavo bendros konferencijos, jas transliavo Prancūzijos katalikų televizija. Po pietų dalyviai rinkdavosi dirbti, grupėse, kurių kasdien vis skirtingų buvo apie 50. Anot organizatorių, į vakarinius koncertus, spektaklius ir kitus naujoviškus pristatymus Paryžiaus bažnyčiose rinkdavosi apie 60 proc. žmonių, reguliariai nesilankančių bažnyčioje ir nesidominčių įprastinėmis pamaldomis.

Šiuo naujosios evangelizacijos kongresu buvo bandoma aktyviai byloti šiuolaikinei visuomenei: mieste dalijami kvietimai į įvairius pristatymus, gatvėse giedamos giesmės, o tai sekularizuotame Paryžiuje buvo labai neįprasta. Lietuvių grupei pasiėmus gitarą ir giedant giesmes mieste, neapsieita be nuotykių, kai prisistačiusi policija pradėjo reikalauti leidimo...

Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Jean-Marie Lustiger daug kalbėjo apie parapijos svarbą šių dienų Bažnyčioje. Pasak jo, parapija yra viena iš svarbiausių naujosios evangelizacijos ląstelių. Parapija šiandien Europoje vis labiau įgauna misijinį vaidmenį – tokį, kurį ji kažkada atliko tolimuose misijų kraštuose Afrikoje ar Pietų Amerikoje. Ji simbolizuoja erdvę, kurioje trykšta Gerosios Naujienos šaltinis. Kardinolas aštriai klausė parapijose dirbančių kunigų: „Ar jūs tikrai pažįstate parapijoje gyvenančius žmones?“ Kardinolas Lustiger ragino kunigus mokytis iš mažos parduotuvės savininko. Nes niekas taip gerai nepažįsta savo rajono gyventojų, kaip toks pardavėjas. Kitaip jis tiesiog negalės sėkmingai verstis. Jam reikia žinoti, ko vietiniams žmonėms trūksta, kokie jų pomėgiai, kokios pažiūros. Pasak kardinolo Lustiger, reikia permąstyti kunigų parengimą. Kunigai mokomi, kas yra evangelizacija, tačiau nėra mokomi, kaip evangelizuoti. Jie dažnai yra pratinami dirbti su jau tikinčiais žmonėmis, o ne belstis į abejingų žmonių širdis.

Kongrese dalyvavo keli šimtai seminaristų. Seminaristų susitikime su kardinolais, Paryžiaus kardinolas Jean-Marie Lustiger perspėjo: „Kai patiri evangelizacijos džiaugsmą, norisi jo vis daugiau; tačiau neieškokite to džiaugsmo, ieškokite Jėzaus. Mylėkite Jėzų ne dėl Jo dovanų, bet dėl Jo paties“. Kalbėdamas apie seminaristų ugdymą, kardinolas sakė, kad vis svarbesnis tampa žmogiškojo ugdymo aspektas. Jis pakartojo *Pastores dabo vobis* mintį, kad seminaristai, padedami Šventosios Dvasios malonės, patys labai atsakingi už pasirengimą kunigystei.

Hierarchų ir pasauliečių vestose konferencijose dažnai raginta drąsiai „skelbti ne doktriną, bet Asmenį“. Taip pat atskleista, kad evangelizuoti – tai pirmiausia tapti draugu, susidraugauti. Evangelizacija – susidraugavimas su žmogumi, vedant jį į amžiną draugystę su Jėzumi. -jd, mž, alm, vorm-

BAŽNYČIOS ŽINIOS

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos
du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
Šventaragio 4
Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios
informacijos centras
Papilio 5, LT-44275 Kaunas

REDAKCINĖ KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ
Nariai: vysk. Jonas Boruta SJ
kun. Artūras Jagelavičius
kun. Leonas Povilas Zaremba SJ
kun. Lionginas Virbalas SJ
kun. Kęstutis Rugevičius
Vyskupijų atstovai:
vysk. Jonas Kauneckas
kun. Arūnas Poniškaitis
kun. Saulius Stumbra

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

Vita Filipova / Kazlų Rūda
Jūratė Kadusauskaitė / Marijampolė
kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
Danguolė Misiukonienė / Klaipėda
Nijolė Puzanuskienė / Klaipėda
Laima Zimkienė / Šiauliai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
Albina Saladūnaitė / Panevėžys
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio 5
LT-44275 Kaunas, Lietuva

TELEFONAI

Redakcija: 323 853
Platinimo tarnyba: 322 776
Faksas: 323 853
El. paštas: lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Studentų 48a
LT-51367 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2004, „Bažnyčios žinios“